



**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W POZNANIU**

w okresie od 01 stycznia 2023 roku do 30 czerwca 2023 roku

I. STAN PRAWNY I WŁADZE BANKU

1. Podstawa prawna działania

Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu działa w oparciu o ustawę Prawo spółdzielcze, ustawę Prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu**

Adres siedziby: **ul. Garbary 71, 61-866 Poznań**

Bank powstał w: **1899 roku**

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 19.07.2001 roku przez Sąd Rejonowy m.st. Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **KRS 0000027891**.

Sądem rejestrowym właściwym dla Banku jest Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Ostatniego wpisu w KRS dokonano dnia 03.07.2023 r.

Bank posiada nr statystyczny **REGON 000508046** oraz nr **NIP 566-00-10-929**.

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

Przedmiot działalności Banku według PKD nie uległ zmianie od 31.12.2013 roku.

Zgodnie ze Statutem, Bank wykonuje następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,

- 4) udzielanie gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6) wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- 7) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji związanych z ich użyciem,
- 8) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 9) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 10) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 11) pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami,
- 12) emitowanie bankowych papierów wartościowych.

Ponadto Bank wykonuje następujące czynności:

- 1) obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- 2) dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- 3) dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, z tym że Bank jest obowiązany do ich sprzedaży w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia,
- 4) nabywa i zbywa nieruchomości,
- 5) świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
- 6) świadczy inne usługi finansowe w zakresie:
 - a) pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
 - b) pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie ubezpieczeń osobowych i majątkowych,
- 7) świadczy usługi pośrednictwa w zakresie udzielania kredytów i pożyczek,
- 8) pośredniczy w świadczeniu usługi zaufania oraz wydawaniu środków identyfikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o usługach zaufania.

3. Władze Banku

ZARZĄD

Od 01.01.2023 r. do 28.04.2023 r. Zarząd pracował w składzie:

- Bartłomiej Przybyła – Wiceprezes Zarządu p. o. Prezesa Zarządu,
- Mikołaj Kowalski – Wiceprezes Zarządu,
- Bartosz Grendzisz – Członek Zarządu.

W dniu 06.04.2023 r. Mikołaj Kowalski – Wiceprezes Zarządu złożył, podyktowaną względami osobistymi, rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 28.04.2023 r. W związku z powyższym, w celu uzupełnienia składu Zarządu, Rada Nadzorcza w dniu 26.04.2023 r., po przeprowadzeniu procedury oceny odpowiedniości, powołała do Zarządu Banku z dniem 29.04.2023 r. Sebastiana Maciaszczyka, powierzając mu pełnienie funkcji Członka Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu. Ponadto Rada Nadzorcza powołała z dniem 29.04.2023 r. dotychczasowego Członka Zarządu – Bartosza Grendzisz do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Banku.

W związku z powyższym od dnia 29.04.2023 r. do 31.05.2023 r. Zarząd pracował w składzie:

- Bartłomiej Przybyła – Wiceprezes Zarządu p. o. Prezesa Zarządu,
- Bartosz Grendzisz – Wiceprezes Zarządu,
- Sebastian Maciaszczyk – Członek Zarządu.

W dniu 01.06.2023 r. Bank otrzymał decyzję Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 31.05.2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na powołanie Bartłomieja Przybyły na stanowisko Prezesa Zarządu Banku. W związku z tym, że w dn. 29.06.2022 r., na mocy Uchwały nr 283/2022, Rada Nadzorcza powołała Bartłomieja Przybyły na stanowisko Prezesa Zarządu Banku pod warunkiem wyrażenia właściwej zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego, ze skutkiem od dnia następnego po wydaniu wymienionej zgody, od dnia 01.06.2023 r. do 30.06.2023 r. Zarząd Banku pracował w składzie:

- Bartłomiej Przybyła – Prezes Zarządu
- Bartosz Grendzisz – Wiceprezes Zarządu
- Sebastian Maciaszczyk – Członek Zarządu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym w działalności Banku pełni Zarząd działający kolegiąlnie, a postępowanie rekrutacyjne dotyczące wyłonienia kandydata na Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku jest w toku.

W I półroczu 2023 r. odbyło się 30 (trzydzieści) protokołowanych posiedzeń Zarządu, na których podjęto łącznie 99 (dziewięćdziesiąt dziewięć) uchwał. Najważniejsze tematy omawiane na posiedzeniach Zarządu dotyczyły:

- przyjęcia Planu finansowego na 2023 rok wraz z Projekcją finansową na lata 2024-2025,
- przyjęcia i publikacji Sprawozdania finansowego Banku za rok 2022,
- bieżącej realizacji oraz monitorowania i sprawozdawania celów Planu naprawy oraz założeń przyjętych w Planie finansowym,
- wdrażania nowego modelu biznesowego Banku i optymalizacji sieci placówek,
- oznaczenia terminów, miejsc i ustalenia porządku obrad Zebrań Grup Członkowskich oraz Zebrania Przedstawicieli w 2023 roku,
- spraw członkowskich, w tym, w zakresie przyjęcia nowych Członków w poczet Członków oraz zawarcia umów potrącenia wierzytelności (konwersji udziałów wypowiedzianych na niewypowiedziane),
- przyjęcia projektu zmiany Statutu Banku,
- zapewnienia adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzanych w Banku kontroli, lustracji i audytów,
- wprowadzenia Roczno planu audytu wewnętrznego na 2023 rok oraz Wieloletniego planu audytu wewnętrznego na lata 2023-2026,
- analizą oferty produktowej, przy uwzględnianiu zmian w prawodawstwie i wytycznych instytucji nadzorczej,
- spraw korporacyjnych i organizacyjnych, w tym zmian w strukturze organizacyjnej, wdrażaniu przepisów prawa dotyczących systemu zarządzania oraz zapewniających zgodność działania Banku z przepisami prawa,
- przyjęcia regulacji bądź zmian w regulacjach wewnętrznych – w tym zmian wynikających z realizacji zaleceń pomspekcyjnych KNF, jak również zmian wynikających ze zmiany nazwy Banku,

- bieżącego monitorowania i oceny poziomu ryzyk istotnych, w tym kredytowego i operacyjnego oraz adekwatności kapitałowej,
- działalności kredytowej, w tym decyzji kredytowych oraz zmian w rezerwach celowych oraz dokonania przeglądu stanu rezerw,
- spraw w zakresie zarządzania portfelem wierzytelności trudnych, w tym windykacji, restrukturyzacji oraz sprzedaży wierzytelności,
- analizy informacji na temat ekspozycji kredytowych oraz analizy zidentyfikowanych znaków ostrzegawczych w monitoringu podmiotów o najwyższym zaangażowaniu Banku,
- spraw administracyjnych i gospodarki własnej, w tym kosztów funkcjonowania Banku,
- obszaru IT, w tym rozwoju infrastruktury informatycznej oraz prawidłowego funkcjonowania produktów i usług bankowości elektronicznej,
- analizy ustaleń i wniosków w obszarze efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- reklamacji, spraw sądowych oraz związanych z nimi kosztów rozstrzygnięć, jak również postępowań wszczętych z zawiadomienia Zarządu Banku.

RADA NADZORCZA

W okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. Rada Nadzorcza Banku pracowała w składzie wybranym na kadencję w latach 2022-2026 przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 23.06.2022 r., tj.:

- Jakub Sodkiewicz – Przewodniczący,
- Krzysztof Grobelny – Zastępca Przewodniczącego,
- Agnieszka Wolkiewicz – Sekretarz,
- Krzysztof Hubert – Członek,
- Karolina Ryczkowska – Członek,
- Marta Smierzchała – Członek,
- Anna Kasztelan – Członek.

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się stosownie do potrzeb, zgodnie z przyjętym planem pracy, nie rzadziej niż co dwa miesiące. W ciągu I półrocza 2023 roku Rada odbyła 3 (trzy) protokołowane posiedzenia i podjęła 75 (siedemdziesiąt pięć) uchwał.

Praca Rady przebiegała sprawnie, przy współudziale i zaangażowaniu wszystkich jej członków.

Do najważniejszych spraw rozpatrywanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej należało:

- zatwierdzenie Planu finansowego na 2023 rok wraz z Projekcją finansową na lata 2024-2025,
- zatwierdzenie projektu zmiany Statutu Banku,
- przyjęcie zmian Regulaminu działania Zarządu,
- zatwierdzenie zaktualizowanego Planu naprawy,
- zatwierdzenie zmian w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- nadzór nad realizacją celów Planu naprawy oraz założeń przyjętych w Planie finansowym,
- przyjęcie, a następnie złożenie Zebraniu Przedstawicieli sprawozdania rocznego z działania Rady Nadzorczej,
- dokonanie oceny spełniania przez Członków Komitetu Audytu wymogów określonych w art. 129 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego Banku za 2022 rok,
- dokonanie oceny stosowania przez Bank Polityki Ładu Korporacyjnego w roku 2022,
- dokonanie oceny systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności, kontroli wewnętrznej oraz oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem,
- przeprowadzenie zmian w składzie Zarządu z uwzględnieniem procedury oceny odpowiedniości,
- zatwierdzanie zmian w regulacjach wewnętrznych Banku, w tym zmian strategii i polityk zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- analiza planów kontroli wewnętrznej oraz analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analiza wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji Banku,
- monitorowanie informacji o prowadzonych sprawach sądowych,
- opiniowanie projektów uchwał oraz materiałów na Zebrania Przedstawicieli,
- analiza spraw udziałowych,

- cykliczna analiza sytuacji Banku, w tym również kredytów trudnych, nadzór nad postępowaniem w windykacji i restrukturyzacji kredytów oraz postępowaniem prac w zakresie kredytów przeklasyfikowanych do niższej kategorii,
- opiniowanie propozycji Zarządu co do wierzytelności mających podlegać sprzedaży, klasyfikowanych do kategorii ryzyka "stracone", będących przedmiotem dochodzenia Zespołu Wierzytelności Trudnych,
- zatwierdzanie raportów m.in. z zakresu ryzyk istotnych, obszarów IT, przeciwdziałania praniu pieniędzy, ryzyka braku zgodności,
- zatwierdzenie Matrycy funkcji kontroli, rocznego planu audytu wewnętrznego na rok 2023 oraz wieloletniego planu audytu wewnętrznego na lata 2023-2026,
- zapoznawanie się ze sprawozdaniami Zarządu oraz ocena efektów pracy Zarządu,
- realizacja pozostałych obowiązków Rady Nadzorczej zgodnie ze statutowymi kompetencjami.

W 2023 roku w Polskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu funkcjonował, powołany w oparciu o art. 128. ustawy z dnia 11.05.2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, trzyosobowy Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. Komitet Audytu pracował w składzie:

- Karolina Ryczkowska – Przewodnicząca,
- Krzysztof Hubert – Członek,
- Anna Kasztelan – Członek.

W I półroczu 2023 roku Komitet odbył 3 (trzy) protokołowane posiedzenia, podczas których w szczególności: monitorował proces sprawozdawczości finansowej oraz skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem w Banku, a także kontrolował i monitorował niezależność biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, przeprowadzających badanie ustawowe sprawozdania finansowego Banku, a następnie przedstawiał Radzie Nadzorczej Banku stanowiska, oceny, wnioski i rekomendacje, pozwalające na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W dniu 23.06.2023 r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli Banku, w którym uczestniczyło dwudziestu pięciu uprawnionych Przedstawicieli, tj. 100% Przedstawicieli wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto uchwały m.in. w sprawach:

- zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej za 2022 rok,
- oceny polityki wynagradzania za rok podlegający ocenie (poprzedni rok obrotowy),
- zatwierdzenia Sprawozdania Zarządu z działalności Banku za rok 2022,
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z Zebrań Grup Członkowskich,
- zatwierdzenia Sprawozdania finansowego Banku za 2022 rok,
- pokrycia straty bilansowej za 2022 rok,
- udzielenia absolutorium członkom Zarządu Banku pełniącym swoje funkcje w 2022 roku,
- określenia najwyższej sumy zobowiązań,
- określenia kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej Banku na 2023 rok,
- rozpatrzenia i przyjęcia wystąpienia polustracyjnego Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie z dnia 18.02.2023 r. oraz informacji o realizacji wniosków polustracyjnych,
- zmiany Statutu Banku,
- zbycia określonych nieruchomości będących własnością Banku,
- zatwierdzenia regulacji wewnętrznych tj. Polityka Ładu Korporacyjnego i Wewnętrznego, Polityka oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej, Regulamin działania Rady Nadzorczej.

Na mocy uchwały w sprawie pokrycia straty bilansowej za 2022 rok, zgodnie z decyzją Zebrania Przedstawicieli, strata w wysokości (-) 3 797 847,05 zł została pokryta w następujący sposób: (-) 200,00 zł z funduszu zasobowego, (-) 3 797 647,05 zł z funduszu udziałowego.

4. Dane o strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku wg stanu na dzień 30.06.2023 r. tworzyły:

- Centrala,
- Oddziały: Ciechanów, Mława, Płońsk, Poznań,
- Punkt kasowy: Przasnysz.

Komórkami organizacyjnymi Centrali są:

- Biuro Zarządu i Komunikacji Społecznej,
- Zespół Kadr i Płac,
- Zespół Finansowo-Sprawozdawczy,
- Zespół Operacji i Administracji Kredytami,
- Stanowisko ds. Zgodności,
- Audytor Wewnętrzny,
- Inspektor Ochrony Danych,
- Stanowisko ds. BHP,
- Zespół Ryzyka Bankowego,
- Zespół Analizy Ryzyka Kredytowego,
- Zespół Monitoringu i Zarządzania Zabezpieczeniami,
- Zespół Wierzytelności Trudnych,
- Zespół Obsługi Informatycznej,
- Dyrektor Sieci Placówek,
- Zespół Obsługi Kredytowej,
- Zespół Produktów i Wsparcia Operacyjno-Administracyjnego.

W ramach struktury organizacyjnej Banku realizowane są również funkcje:

- Administratora ds. Bezpieczeństwa,
- Administratora Systemów Informatycznych,
- Administratora Bezpieczeństwa Fizycznego i Środowiskowego.

Ponadto w Banku funkcjonują następujące komitety:

- Komitet ds. Zarządzania Aktywami, Pasywami i Ryzykiem (Komitet ALCOR),
- Komitet ds. Jakości Danych.

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

- 1) Uchwałą Zarządu nr 12/2023 z dnia 15.02.2023 r. wprowadzono w „Regulaminie organizacyjnym Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu” zmiany wynikające z aktualizacji regulacji w zakresie zmiany nazwy Banku z „Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie” na „Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu”, wynikającej z rejestracji w dniu 17.11.2022 r. zmian w Statucie Banku w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Wprowadzone zmiany dotyczyły również doprecyzowania zapisów w poszczególnych zespołach, usunięcia ze struktury organizacyjnej Oddziału w Żurominie oraz w Płocku, zgodnie z uchwałami Zarządu Banku.

Regulamin został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 12/2023 z dnia 24.02.2023 r.

- 2) Uchwałą Zarządu nr 85/2023 z dnia 21.06.2023 r. wprowadzono w „Regulaminie organizacyjnym Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu” zmiany wynikające z powołania nowego Członka Zarządu, w związku z rezygnacją z pełnienia funkcji w Zarządzie Banku złożoną przez dotychczasowego Wiceprezesa Zarządu oraz powierzenia dotychczasowemu Członkowi Zarządu funkcji Wiceprezesa Zarządu. Regulamin został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 64/2023 z dnia 28.06.2023 r.

5. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania

Bank prowadzi swoją działalność w sposób odpowiedzialny, uwzględniając normy etyczne, ład korporacyjny i wewnętrzny. Kierując się zasadą odpowiedzialności społecznej. Bank uwzględnia wpływ swoich działań na społeczeństwo, klientów, dostawców, pracowników i udziałowców. Jednocześnie, w trosce o zapewnienie przejrzystości zasad zarządzania Bankiem, stara się udoskonalać swój ład korporacyjny.

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- 1) Kodeks Etyki Bankowej,
- 2) Zasady ładu korporacyjnego,
- 3) Polityka ładu korporacyjnego i wewnętrznego.

6. Działalność na rzecz lokalnej społeczności

W 2023 roku Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu kontynuował politykę wizerunkową zapewniającą utrzymanie wizerunku instytucji stabilnej, bezpiecznej i godnej zaufania, rozwijającej się w sposób zrównoważony.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU

1. Otoczenie makroekonomiczne

a) W zakresie czynników zewnętrznych:

- Spowolnienie gospodarki światowej,
- Zacieśnianie polityki monetarnej,
- Utrzymujące się wysokie stopy procentowe EBC,
- Obniżenie wolumenu handlu światowego,
- Wpływ działań wojennych w Ukrainie,
- Niepewność odnośnie efektów kryzysu energetycznego i gazowego oraz stabilności łańcuchów dostaw,
- Osłabienie inwestycji oraz mniejsza skala obrotów w handlu międzynarodowym.

b) W zakresie czynników wewnętrznych:

- Utrzymujący się na wysokim poziomie wskaźnik inflacji,
- Utrzymujące się na wysokim poziomie stopy procentowe NBP,
- Spowolnienie wzrostu gospodarczego,
- Rygorystyczna polityka kredytowa banków oraz stagnacja wolumenów kredytowych.

Powyższe czynniki makroekonomiczne pozostają kluczowymi dla wyników banków. W roku 2023 sytuacja sektora finansowego jest mocno uzależniona od czynników, które pozostają poza wpływem tego sektora. Spodziewane jest dalsze osłabienie koniunktury gospodarczej w kraju, w wyniku osłabienia światowej koniunktury gospodarczej.

Utrzymująca się na wysokim poziomie inflacja będzie negatywnie oddziaływać na koszty działalności banków oraz na wiele obszarów życia i funkcjonowania gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych. Dynamika wzrostu cen, skutkująca zwiększeniem kosztów działania, to jedno z głównych źródeł presji ograniczającej potencjał

dochodowy banków. Z drugiej strony, utrzymujące się na wysokim poziomie stopy procentowe wpływają pozytywnie na wyniki banków z uwagi na przychody odsetkowe. Prawdopodobne spowolnienie wzrostu gospodarczego może skutkować gorszą spłatą zobowiązań i pogarszaniem się kondycji klientów sektora bankowego. Pochodną głębokości spowolnienia gospodarczego jest również wysokość kosztów ryzyka. Warto jednak zauważyć aktywną działalność rządu mającą zmniejszyć negatywny wpływ tego czynnika na gospodarstwa domowe (m.in. wakacje kredytowe, zamrożenie cen energii do określonego poziomu zużycia) oraz przedsiębiorstwa (m.in. wsparcie dla branż zużywających duże ilości energii). Działania te mają wpływać stabilizująco na kondycję finansową klientów, a co za tym idzie, na koszt ryzyka.

Należy również pamiętać, że rok 2023, to rok wyborczy i potencjalne działania mające na celu ograniczanie inflacji lub łagodzenie jej wpływu wciąż pozostają obszarem niepewności. Istotną kwestią jest również kondycja rynku pracy, która może mieć bezpośredni wpływ na sytuację finansową całego sektora bankowego. Obecne prognozy dla rynku krajowego mówią, że osłabienie rynku pracy może być nieznaczne, co miałyby pozytywne przełożenie dla banków i oznaczałoby utrzymanie dobrej jakości aktywów.

Konieczne jest również wdrażanie odpowiedniego zabezpieczenia przed ryzykiem straty ponoszonej na ekspozycjach nieobsługiwanych, poprzez tworzenie rezerw i odpisów aktualizujących. Statystyczny proces „psucia się” portfela, w porównaniu w warunkami standardowymi, został dodatkowo zintensyfikowany poprzez zdarzenia związane m.in. z kryzysem energetycznym, mającym związek z obecną sytuacją geopolityczną, a zwłaszcza z inwazją zbrojną Rosji na Ukrainę.

Prognozowane założenia makroekonomiczne

Prognoza dla:	2023 r.
Średnioroczny PKB	2,6%
Średnioroczna inflacja CPI	9,3%
Stopa bezrobocia	5,1%
Wzrost wynagrodzeń	9,0%
Stopa referencyjna NBP	6,75%
Kurs średni EUR/PLN	4,5

Źródło: Prognozy wskaźników makroekonomicznych, stóp procentowych i kursów walut NBP

2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

2.1. Opis branży, rynku

Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu jest jednym z najstarszych banków spółdzielczych w naszym kraju. Swoją działalność rozpoczął od roku 1899 jako Towarzystwo Wzajemnego Kredytu i z niewielkiej instytucji finansowej przekształcił się w nowoczesny i solidny polski Bank.

Bank posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju. W rzeczywistości jednak jego działalność koncentruje się głównie na terenie północnego Mazowsza, gdzie zlokalizowane są placówki Banku. Wiodący Oddział zlokalizowany jest na terenie Ciechanowa. W każdym mieście, w którym funkcjonują placówki Banku, mamy do czynienia z silną konkurencją ze strony banków komercyjnych oraz lokalnych banków spółdzielczych i instytucji parabankowych, a także SKOK-ów.

W samym tylko Ciechanowie, w którym mieści się wiodąca jednostka Banku, działają liczne konkurencyjne banki komercyjne, m.in. PKO Bank Polski, Santander Bank Polska S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., Bank Poczty S.A., Pekao S.A., Bank Millennium S.A., VeloBank S.A., ING Bank Śląski S.A., Bank Credit Agricole S.A., SKOK Stefczyka, Bank Spółdzielczy w Płońsku, Warmińsko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Piszcu, Warszawski Bank Spółdzielczy, Bank Spółdzielczy w Raciążu, Alior Bank S.A., oraz mBank. Tak duża konkurencja na lokalnym rynku wyznacza sposób postępowania i wywiera znaczący wpływ na kształt strategii rozwoju Banku.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom swoich klientów, Bank analizuje i dostosowuje swoją ofertę produktową do oferty banków konkurencyjnych. W kolejnych latach Bank planuje utrzymać pozycję na rynku lokalnym pozyskując nowych Klientów, poprzez dążenie do udoskonalania metod ich obsługi, unowocześnianie systemów informatycznych i zaplecza sprzętowego oraz wprowadzanie i doskonalenie nowoczesnych produktów i usług bankowych.

2.2. Podstawowe obszary działalności Banku

Działalność depozytowa

W 2023 roku Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu posiadał ofertę depozytów bieżących i terminowych dla klientów indywidualnych z oprocentowaniem dostosowanym do cen proponowanych przez banki konkurencyjne.

Rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe dedykowane klientom indywidualnym, to: Konto na dobry początek, Konto za złotówkę, Konto dla seniorów oraz Konto VIP.

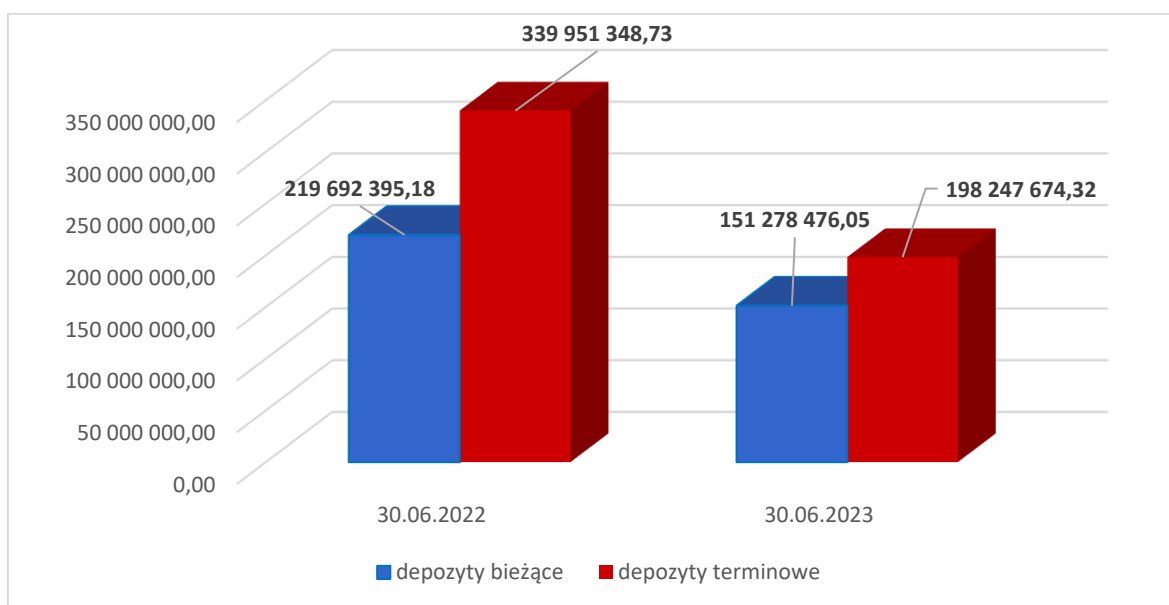
W ofercie rachunków przeznaczonych dla klientów instytucjonalnych znajdują się: KONTO BIZNES oraz KONTO FARMER dedykowane Rolniczym Podmiotom Gospodarczym, tj. osobom fizycznym lub prawnym prowadzącym działalność rolniczą.

Klienci Banku mogą korzystać również z usług i produktów powiązanych z rachunkiem, takich jak usługi bankowości elektronicznej czy usługi kart płatniczych, zapewniających stały dostęp do środków zgromadzonych na rachunku bez konieczności odwiedzania placówek Banku. Ponadto Klienci mogą korzystać z aplikacji mobilnej BSGo. W celu uatrakcyjnienia oferty rachunków, klienci mogą korzystać z Profilu Zaufanego oraz usługi BLIK.

Obok rachunków, Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu oferuje swoim Klientom lokaty terminowe, w tym również lokaty zakładane za pośrednictwem CBP (Customer Banking Platform) i w Oddziale Internetowym, które cieszą się zainteresowaniem klientów.

Na dzień 30.06.2023 r. w Polskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu, w porównaniu do 30.06.2022 r. nastąpił spadek depozytów terminowych (bez kaucji) o kwotę 141 703,67 tys. zł tj. 41,68 %. Spadek lokat został spowodowany zmianą modelu biznesowego Banku. Porównując koniec czerwca 2023 r. i 2022 r., Bank odnotował spadek depozytów bieżących na poziomie 31,14 %, tj. kwotę 68 413,92 tys. zł.

Zmiany depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące, przedstawia poniższy wykres (dane w zł, dane nie zawierają kwoty kaucji):



Na koniec czerwca 2023 roku na rachunkach bieżących zdeponowano 151 278,47 tys. zł, natomiast na rachunkach terminowych (bez kaucji) 198 247,67 tys. zł.

W celu utrzymania bazy depozytowej na bezpiecznym poziomie, Bank utrzymywał w ofercie produkty depozytowe dostosowane do oczekiwań klientów, pozyskiwane głównie za pomocą Oddziału Internetowego. W roku 2023 w ofercie Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu prowadzono następujące produkty depozytowe:

- Lokata Irydowa - 3, 6 lub 12 - miesięczna z oprocentowaniem stałym, przeznaczona dla klientów indywidualnych zakładana w placówkach Banku na nowe środki,
- Lokata Opalowa - 3, 6 lub 12 - miesięczna z oprocentowaniem stałym, przeznaczona dla klientów indywidualnych zakładana w placówkach Banku oraz poprzez bankowość internetową na nowe i stare środki,
- Lokaty internetowe pozyskiwane za pomocą Oddziału Internetowego - wprowadzone do oferty Banku, monitorowane i modyfikowane, w zależności od bieżących potrzeb, również charakteryzują się dużym zainteresowaniem deponentów. Produkty depozytowe oferowane w Polskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu uzyskały uznanie klientów, szczególnie ze względu na atrakcyjne oprocentowanie, okres deponowania dostosowany do potrzeb klientów oraz bezpieczeństwo deponowanych środków.

Powyższe dane dotyczące działalności depozytowej mogą świadczyć i utwierdzać w przekonaniu, iż Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu jest jednostką wychodzącą naprzeciw oczekiwaniom klientów, odpowiednio reagującą na potrzeby rynku i klientów przy jednoczesnym zachowaniu maksymalizacji bezpieczeństwa zdeponowanych środków.

Bank posiada aplikację mobilną BSGo oraz możliwość wykonywania płatności przy pomocy usługi BLIK.

Działalność kredytowa

W I półroczu 2023 r. działalność Banku koncentrowała się głównie na umocnieniu pozycji kapitałowej, kumulacji źródeł finansowania aktywów oraz przede wszystkim dbałości o skalę i jakość portfela kredytowego, które są czynnikami determinującymi dalszy rozwój działalności Banku.

Na dzień 30.06.2023 r. kredyty podmiotów finansowych, niefinansowych i jednostek budżetowych nominalnie osiągnęły poziom 270 855 tys. zł, natomiast rok 2022 zakończył się stanem kredytów na poziomie 310 152 tys. zł, co oznacza spadek o 12,67%. Jest to związane z rozpoczętym w 2021 roku, kontynuowanym w 2022 roku, a zakończonym w I półroczu 2023 r. procesem przebudowy struktury organizacyjnej, w wyniku którego zmniejszeniu uległa liczba placówek Banku.

Zobowiązania pozabilansowe z tytułu niewykorzystanych kredytów oraz udzielonych gwarancji bankowych wg stanu na 30.06.2023 r. wyniosły 12 119 tys. zł. W stosunku do 31.12.2022 r. nastąpił spadek o 9,41%.

Wartość kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją nominalnie, wg stanu na 30.06.2023 r., wynosiła 175 876 tys. zł, co stanowiło 64,93% ogólnej kwoty udzielonych kredytów. Kredyty zagrożone nominalnie wynosiły 94 979 tys. zł i stanowiły 35,07% ogólnej kwoty kredytów.

Wg stanu na 30.06.2023 r. w obsłudze znajdowały się 871 umowy kredytowe i umowy gwarancji bankowych, przy średniej kwocie na umowę na poziomie 324,88 tys. zł.

Na dzień 30.06.2023 r. kredyty komercyjne wraz z gwarancjami stanowiły 94,11% ogólnej kwoty, kredyty preferencyjne 5,89% obliża kredytowego.



Wśród kredytów komercyjnych, 644 umowy na łączną kwotę (wg wartości bilansowej i pozabilansowej) 265 863 tys. zł, dominowały kredyty inwestycyjne – 81 079 tys. zł oraz kredyty obrotowe w rachunku kredytowym – 31 676 tys. zł, zaś ilościowo kredyty konsumpcyjne – 162 umowy (średnio 70,33 tys. zł) oraz kredyty mieszkaniowe – 161 umów (średnio 164,72 tys. zł).

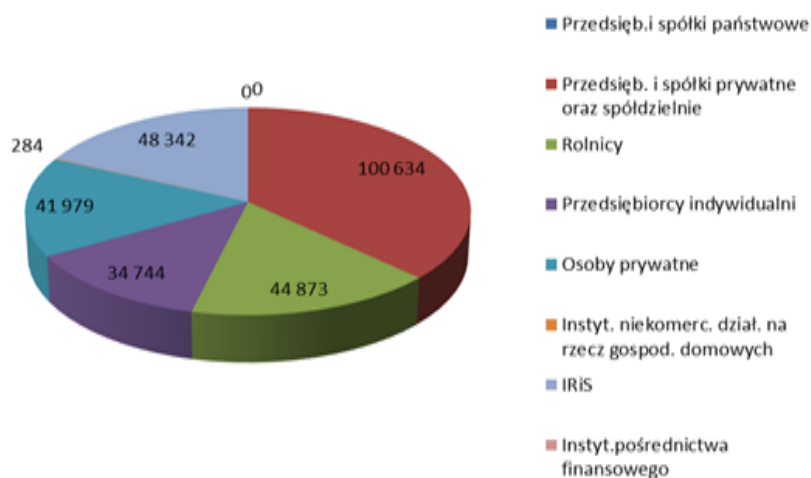
Wśród kredytów preferencyjnych (221 umów na łączną kwotę 16 656 tys. zł) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne preferencyjne z linii RR (kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym) na kwotę 6 862 tys. zł i z linii KZ (kredyt na zakup gruntów rolnych) na kwotę 2 836 tys. zł oraz kredyty z linii MR (młody rolnik) na kwotę 2 764 tys. zł; ilościowo dominowały kredyty z linii KZ (kredyt na zakup gruntów rolnych) – 98 umów oraz MR (młody rolnik) – 53 umowy.

Wg stanu na 30.06.2023 r. w strukturze podmiotowej (bilansowo) Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu dominowały przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie i JST, które stanowią odpowiednio 37,15% i 17,85%. Na trzecim miejscu plasują się rolnicy 16,57%, następnie kredyty udzielone osobom prywatnym 15,50% i przedsiębiorcom indywidualnym 12,83%. Pozostała grupa podmiotów stanowi nieznaczący udział w strukturze obligacji kredytowego.

Struktura należności od sektora finansowego, niefinansowego i jednostek budżetowych nominalnie:

Podmiot	Stan zadłużenia w tys. zł (bilansowe nominalnie) 30.06.2023 r.	Struktura
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0	0,00%
Przedsiębiorstwa. i spółki prywatne oraz spółdzielnie	100 634	37,15%
Rolnicy	44 873	16,57%
Przedsiębiorcy indywidualni	34 744	12,83%
Osoby prywatne	41 979	15,50%
Instytucje niekomercyjne dział. na rzecz gospodarstwa domowe	284	0,10%
IRiS	48 342	17,85%
Instytucje pośrednictwa finansowego	0	0,00%
Ogółem	270 855	100,00%

Struktura podmiotowa należności (nominalnie) 30.06.2023 r.



Na dzień 30.06.2023 r. w Banku funkcjonowało 6 szt. gwarancji bankowych na łączną kwotę 455 tys. zł – bez zmian w stosunku do 31.12.2022 r.

W strukturze gwarancji bankowych przeważają gwarancje udzielone przedsiębiorstwom i spółkom prywatnym oraz przedsiębiorcom indywidualnym i stanowią odpowiednio 65,94% i 34,06%. Według stanu na 31.12.2022 r. struktura przedstawiała się następująco: przedsiębiorstwa i spółki prywatne 65,94%, przedsiębiorcy indywidualni 34,06%.

W związku z wejściem w życie art. 73 ustawy z dnia 07.07.2022 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom wg stanu na 30.06.2023 r. Bank stosował w I półroczu 2023 r. na wniosek klienta tzw. „wakacje kredytowe” w odniesieniu do 94 umów kredytowych, których saldo wynosiło 18 609,39 tys. zł. Łącznie w pierwszym półroczu 2023 r. zawieszono spłaty kapitału w kwocie 156,38 tys. zł oraz odsetek w kwocie 297,95 tys. zł.

Działalność windykacyjna

Bank intensyfikuje działania restrukturyzacyjne i windykacyjne, aby uniknąć zmiany wartości tworzonych rezerw, zanim zacznie obowiązywać zmniejszenie limitów pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw, wynikające z zapisów Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16.12.2008 r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16.04.2020 r. (Dz.U. z 2020 poz. 687) zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Osiągnięte w I kw. 2023 r. przychody w istotnej części przeznaczane były na zwiększenie poziomu rezerw i odpisów aktualizujących na odsetki. W odniesieniu do ekspozycji znajdujących się w portfelu Banku na 30.06.2023 r., dla których w latach 2023-2024 miało nastąpić utworzenie rezerw i odpisów aktualizujących, w związku z zastosowaniem limitów pomniejszeń wynikających z Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, z wypracowanego w I kw. 2023 r. przychodu zawiązano rezerwy i odpisy w wysokości 955,21 tys. zł.

W II kwartale 2023 r. z wypracowanych przychodów zawiązano rezerwy i odpisy aktualizujące w kwocie 3 299,29 tys. zł dla ekspozycji mających podlegać starzeniu zabezpieczeń zgodnie z RMF w latach 2023-2024.

Łącznie w I półroczu 2023 r. utworzono 4 254,50 tys. zł rezerw dla ekspozycji, o których mowa powyżej.

Bank na dzień 30.06.2023 r. prowadził aktywne działania m.in. restrukturyzacyjne i windykacyjne w 243 sprawach na łączną kwotę 206 663,57 tys. zł, z czego kapitał stanowił 132 061,64 tys. zł (w tym bilans 108 303,22 tys. zł, spisane w straty i przeniesione do

ewidencji pozabilansowej 23 758,42 tys. zł), zaś odsetki 74 601,93 tys. zł (w tym bilans 51 023,05 tys. zł, spisane w straty i przeniesione do ewidencji pozabilansowej 23 578,88 tys. zł).

Ilość spraw objętych aktywnym procesem restrukturyzacji i windykacji w poszczególnych kategoriach ryzyka na dzień 30.06.2023 r.:

- kredyty w kategorii ryzyka „pod obserwacją” stanowiły 4 sztuki na łączną kwotę 21 628,47 tys. zł, z czego kapitał stanowił 14 192,31 tys. zł, zaś odsetki 7 436,16 tys. zł,
- kredyty w kategorii ryzyka „poniżej standardu” stanowiły 7 sztuk na łączną kwotę 11 542,18 tys. zł, z czego kapitał stanowi 10 839,76 tys. zł, zaś odsetki 702,42 tys. zł,
- kredyty w kategorii ryzyka „wątpliwe” stanowiły 36 sztuk na łączną kwotę 21 535,13 tys. zł, z czego kapitał stanowi 20 293,77 tys. zł, zaś odsetki 1 241,36 tys. zł,
- kredyty w kategorii ryzyka „stracone” stanowiły 149 sztuki na łączną kwotę 104 620,47 tys. zł, z czego kapitał bilansowy stanowił 62 977,37 tys. zł, odsetki 41 643,1 tys. zł oraz kapitał przeniesiony do ewidencji pozabilansowej 23 758,42 tys. zł, odsetki 23 578,88 tys. zł.

Przy udziale Zespołu Wierzytelności Trudnych w I półroczu 2023 roku odzyskano kredyty na łączną kwotę 9 903,87 tys. zł, z czego kapitał stanowił 7 927,36 tys. zł. Większość transakcji, z których można było odzyskać wierzytelności w stosunkowo krótkim czasie, została zrealizowana. W odniesieniu do pozostałych transakcji, gdzie współpraca z dłużnikiem jest utrudniona, Bank podjął działania zmierzające do dochodzenia swoich roszczeń na drodze postępowania sądowego, komorniczego bądź upadłościowego.

W I półroczu 2023 roku, w wyniku działań windykacyjnych, czy też skutecznych procesów restrukturyzacji, odzyskano w całości 16 ekspozycji kredytowych na łączną kwotę 288,52 tys. zł (w tym kapitał 222,37 tys. zł, odsetki 66,15 tys. zł) i rozwiązano rezerwy.

Wśród kredytów objętych procesem restrukturyzacji na dzień 30.06.2023 r. znajdowały się 33 ekspozycje kredytowe, które zostały objęte ugodą na łączną kwotę kapitału i odsetek 59 849,54 tys. zł. Procesem windykacji, wg stanu na 30.06.2023r., objętych było 117 ekspozycji kredytowych na łączną kwotę 109 680,34 tys. zł w tym kapitał bilansowy na kwotę 49 338,73 tys. zł, spisany w straty i przeniesiony do ewidencji pozabilansowej 23 758,42 tys. zł.

Pozostała działalność

W I półroczu 2023 roku Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu prowadził działalność dewizową w walutach: EUR i USD, jednak zgodnie z przyjętą w grudniu 2022 roku przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą „Polityką zarządzania ryzykiem walutowym”, działalność ta jest obecnie ograniczona i oparta tylko na dotychczas otwartych produktach.

Działalność marketingowa

Celem działań marketingowych podejmowanych przez Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu jest umacnianie wizerunku i marki Banku, jako instytucji stabilnej, wiarygodnej i odpowiedzialnej. W I półroczu 2023 główny nacisk w komunikacji z klientami położony został na komunikację on-line poprzez stronę internetową oraz media społecznościowe.

Bank komunikował się z klientami zgodnie z zasadami przejrzystości, rzetelności i wiarygodności przedstawianych danych. Produkty znajdujące się w ofercie Banku promowane były poprzez:

- wiadomości na stronie internetowej,
- posty na Facebooku
- ulotki, plakaty, banery reklamowe,
- reklamę w witrynach okiennych placówek Banku,
- stojaki na ulotki do stoisk wystawienniczych,
- standy reklamowe,
- system BSTV,
- informację podawaną na wyciągach bankowych,
- reklamy wielkoformatowe,
- reklamę na grafikach bankomatowych.

Bank koncentrował swoje działania reklamowe na promowaniu oferty lokat internetowych.

3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

3.1. Umowy ubezpieczenia

Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu, w zakresie zabezpieczenia ekspozycji kredytowych w formie ubezpieczenia, na dzień 30.06.2023 r. współpracuje z:

- 1) Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A (Wielkopolskie Towarzystwo Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital S.A., a od 01.11.2019 r. Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.), co wynika z połączenia spółek „życiowych”,
- 2) Generali TU S.A. - ubezpieczenia majątkowe.

W ramach prowadzonej współpracy w zakresie bancassurance, klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczycieli produktów. Wszystkie ubezpieczenia „Życie Komfort” zawierane są w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu lub pożyczki.

W ramach oferowanej współpracy, firmy mogą korzystać zarówno z ubezpieczenia budynków, budowli, maszyn i urządzeń, jak również środków obrotowych czy nakładów inwestycyjnych.

Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są przez przeszkolonych pracowników Banku, posiadających certyfikat osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA). Pracownicy są obowiązani oferować klientom Banku szeroką gamę ubezpieczeń zarówno życiowych, jak i majątkowych, celem zwiększenia dochodów z działalności bancassurance, ale przede wszystkim obowiązani są kierować produkty dopasowane do potrzeb klienta.

3.2. Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami

1. W dniu 01.02.2023 r. został zrealizowany przelew wierzytelności wynikający z Umowy współpracy zawartej przez Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu w dniu 29.09.2022 r. z Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Starej Białej. Współpraca polegała na nabyciu przez ten bank wybranych wierzytelności wynikających z umów kredytów i pożyczek pieniężnych, obsługiwanych przez placówkę Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu – Oddział w Płocku, przy jednoczesnym zapewnieniu bieżącej obsługi klientom.

2. W dniu 10.01.2023 r. uległa rozwiązaniu Umowa o współpracy zawarta w dniu 12.05.2022 r. z Bankiem Spółdzielczym w Kórniku, zakładająca współpracę obu banków w zakresie prowadzenia wspólnej działalności bankowej, wymianę wiedzy i doświadczeń oraz know-how w działalności bankowej przy wzajemnym wyłączeniu zakazu konkurencji oraz zachowaniu poufności.
3. Ponadto w I półroczu 2023 roku nadal obowiązywała Umowa o współpracy zawarta w dniu 16.03.2021 r. z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu, której celem jest przede wszystkim wsparcie w restrukturyzacji portfela kredytowego zabezpieczonego na nieruchomościach oraz implementacja modelu i technologii Wielkopolskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Poznaniu w Polskim Banku Spółdzielczym w Poznaniu w zakresie finansowania małych i średnich przedsiębiorców.

3.3. Umowy Zrzeszenia

Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu od 10.01.2002 r. do 22.11.2018 r. był zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej. Od 24.11.2018 r. Bank działa jako samodzielny, współpracujący z SGB-Bankiem S.A. na podstawie porozumienia o współpracy do 30.11.2021 r., a następnie na zasadzie indywidualnych umów regulujących konkretne obszary działania Banku, zapewniając ciągłość działania Banku.

3.4. Umowy konsorcjum

Na dzień 30.06.2023 r. Bank w ramach umów konsorcjum posiadał 142 umowy kredytowe z aktualnym zadłużeniem na łączną kwotę 227 152,70 tys. zł, w tym:

- udział kapitałowy Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu – 57 472,22 tys. zł, tj. 25,30 proc.,
- udział kapitałowy innych banków – 169 680,47 tys. zł, tj. 74,70 proc.

Łącznie umowy konsorcjum zawarto z 9 bankami, które dotyczyły kredytów na działalność gospodarczą i rolniczą.

Na dzień 30.06.2023 r. Bank był również uczestnikiem 6 umów konsorcjum z inicjatywy innych banków na łączną kwotę 196 839,02 tys. zł, z których pięć dotyczyło kredytów na

działalność gospodarczą, a jedna była przeznaczona na finansowanie jednostki samorządu terytorialnego.

4. Inne działania

Bank w okresie I półrocza 2023 roku realizował założenia Planu finansowego na rok 2023 Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu, a jednocześnie Plan naprawy, opracowany zgodnie z wymogami Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10.06.2016 roku. (Dz. U. z 2016, poz.996 z późniejszymi zmianami) oraz wytycznymi Komisji Nadzoru Finansowego, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 20.08.2021 roku oraz zaktualizowany Plan naprawy zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 24.03.2023 r.

Bank wg stanu na 30.06.2023 r. spełnił wymóg minimalnej wartości w stosunku do wszystkich współczynników kapitałowych, w tym łącznego współczynnika kapitałowego, osiągając poziom 15,68% przy wymaganym 10,50%. Bank dokonał szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania, m.in. opracował i wdrożył zmiany w strukturze organizacyjnej, systemie zarządzania ryzykiem oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- kontynuowanie projektów w obszarze informatycznym,
- dalsze zmiany procesu kredytowego oraz regulacji wewnętrznych Banku w zakresie procesu zarządzania ryzykiem kredytowym i procesu udzielania transakcji kredytowych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym, z uwagi na jego wpływ na profil ryzyka i poziom adekwatności kapitałowej podlega ciągłemu doskonaleniu oraz dostosowywaniu do obowiązujących regulacji.

III. ZASOBY JEDNOSTKI

Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień 30.06.2023 r. i 31.12.2022 r. oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	30.06.2023r.	Zatrudniono	Zwolniono	31.12.2022r.
Liczba pracowników w osobach	113	6	11	118
Liczba pracowników wg etatów	78,6	4,3	8,1	81,45

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień 30.06.2023 r. i 31.12.2022 r.:

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	
	30.06.2023r.	31.12.2022r.
do 30 lat	10	12
od 31 – do 45 lat	69	70
od 46 – do 55 lat	25	25
ponad 55 lat	9	11

W I półroczu 2023 roku pracownicy Banku w ilości 40 osób, uczestniczyli łącznie w 33 różnego rodzaju szkoleniach, kursach, konferencjach.

IV. INFORMACJE NA TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/ AKCJI

Bank nie posiada własnych udziałów/akcji.

V. CELE I RYZYKA

Cele strategiczne w odniesieniu do całego portfela kredytowego odnosiły się do:

- 1) zapewnienia stabilnego rozwoju, optymalnego jakościowo portfela, zapewniającego zachowanie równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem;
- 2) zakładanego obniżania poziomu kredytów w kategorii „zagrożone”;

Wg stanu na 30.06.2023 r. Bank osiągnął wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) w wysokości 43,03%. Zarząd Banku uznaje, iż zasadnym w tym miejscu jest wskazanie, że w okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. kredyty w kategorii „zagrożone” zostały obniżone o 20 232,18 tys. zł, tj. o 17,56%.

Bank intensyfikuje działania restrukturyzacyjne i windykacyjne celem poprawy jakości portfela kredytowego oraz obniżenia kosztów związanych z zabezpieczeniem ryzyka kredytowego, tworzonymi rezerwami celowymi i odpisami aktualizującymi. Na wysokość wskaźnika jakości ma również wpływ przedłużający się proces sprzedaży wierzytelności ze względu na brak satysfakcjonujących ofert oraz prowadzona windykacja, która jest długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne. Wskaźnik ozerwowania należności zagrożonych wg stanu na 30.06.2023 r. wyniósł 50,81%;

- 3) ograniczenia całkowitej Ekspozycji Kredytowej na Klienta Kredytowego lub na Grupie Powiązanej;
- 4) zakładanego udziału instrumentów finansowych w funduszach własnych - nie mógł przekroczyć 370% funduszy własnych, nie więcej niż 250 000 000 zł, limit ten wg stanu na 30.06.2023 r. został wykonany w 51,29%;
- 5) ograniczania ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi (w tym ze zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia, w tym identyfikacja klientów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą o podwyższonym ryzyku ESG oraz analiza wpływu ryzyka ESG na zdolność kredytową tych klientów, na etapie udzielania kredytu lub przedłużania okresu kredytowania;
- 6) ścisłego monitorowania portfela kredytowego dostarczającego Zarządowi Banku informacji umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Bank realizował swoje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących:
 - a) w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej:
 - oceny zdolności kredytowej (ilościowej i jakościowej), zróżnicowanej w odniesieniu do poszczególnych grup kredytobiorców, w tym identyfikacja kredytów zrównoważonych środowiskowo,
 - monitorowania ekspozycji przez cały okres kredytowania;

- b) w odniesieniu do portfela kredytowego:
- ustalanie apetytu na ryzyko (wartość wskaźnika jakości portfela kredytowego brutto prognozowana w Planie Finansowym na rok 2023 na dzień 30.06.2023 r. wynosi 45,75%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) wg stanu na 30.06.2023 r. wyniósł 43,03%, nominalnie 35,07%. Wskaźnik alokacji kapitału na ryzyko kredytowe, w tym na ryzyko koncentracji, ustalony na poziomie 62,55%, wykorzystany w 73,09%);
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, obejmujących w szczególności:
- a) weryfikację stanu prawnego nieruchomości, ocenę jakości zabezpieczeń,
 - b) weryfikację ich wartości i płynności na etapie udzielania kredytu i w ramach prowadzonego monitoringu zabezpieczeń,
 - c) dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) utrzymywanie wskaźnika wyrażającego stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości (wskaźnik LtV) na poziomie wynikającym z instrukcji monitorowania pojedynczej transakcji kredytowej;
- 3) stosowanie wymogu wnoszenia własnych środków przy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na poziomie minimum 20% całkowitego kosztu inwestycji;
- 4) utrzymywanie w portfelu aktywów Banku wyłącznie aktywów o charakterze bankowym.

Z uwagi na samodzielne działanie, Bank posiada obligacje Skarbu Państwa, stanowiące zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych (FOŚG), w wartości nominalnej 3 000 tys. zł. Bank ujmuje te obligacje w bilansie w pozycji papiery wartościowe – instrumenty dłużne dostępne do sprzedaży. Są one zdeponowane na rachunku papierów wartościowych w SGB-Banku S.A.

Ograniczając ryzyko w odniesieniu do DEK (detalicznych ekspozycji kredytowych) i EKZH (ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) ustalono:

- 1) utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- 2) poziom wskaźników DTI/DStI (wskaźnik długu do dochodu) wynoszący:
 - a) 50% przy dochodach miesięcznych netto mniejszych lub równych średniemu wynagrodzeniu w gospodarce narodowej,

- b) 65% przy dochodach wyższych niż średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej;
Dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie poziom wskaźnika DStI (na moment udzielenia kredytu):
 - a) 40% przy dochodach miesięcznych netto mniejszych lub równych średniemu wynagrodzeniu w gospodarce narodowej,
 - b) 50% przy dochodach wyższych niż średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej,
- 3) wskaźniki maksymalnego zaangażowania w każdy z portfeli (EKZH - 80%, DEK - 30%),
- 4) wskaźniki maksymalnego udziału ekspozycji zagrożonych w każdy z portfeli, w portfelu ogółem EKZK i DEK (EKZH - 55%, DEK - 30%),
- 5) maksymalne okresy kredytowania - Bank limituje okres finansowania kredytami do 25 lat, z wyłączeniem Produktów Kredytowych na cele mieszkaniowe, dla których Zarząd Banku może w uzasadnionych przypadkach wydłużyć okres kredytowania maksymalnie do 30 lat,
- 6) stosowanie szczegółowych limitów LtV na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% dla kredytów zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi,
 - b) 75% dla kredytów zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi przynoszącymi dochód generowany przez czynsz lub zyski z ich sprzedaży, zarówno istniejące, jak i w trakcie zagospodarowania,
 - c) 75% dla kredytów zabezpieczonych na gruntach rolnych,
 - d) 65% dla kredytów zabezpieczonych na gruntach rolnych wraz z zabudowaniami mieszkalnymi (tzw. Siedlisko),
 - e) 65% dla kredytów zabezpieczonych nieruchomościami o przeznaczeniu produkcyjnym,
 - f) 75% dla kredytów zabezpieczonych pozostałymi nieruchomościami komercyjnymi,
 - g) 75% dla kredytów zabezpieczonych działką budowlaną.
- 7) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie dla klientów instytucjonalnych z badaniem zdolności kredytowej metodą ekspercką,
- 8) wprowadzenie zasad oceny wartości nieruchomości wycenionej na podstawie operatu szacunkowego, zgodnie z Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wierzytelności Banku.

Ważnym elementem ryzyka kredytowego jest ryzyko koncentracji, które zarządzane jest poprzez wyznaczanie, a następnie monitorowanie przestrzegania limitów koncentracji w podziale na:

- 1) Klientów lub Grupy Powiązane,
- 2) Podział geograficzny,
- 3) Podział pod względem Segmentu Klienta,
- 4) Podział pod względem sektora branżowego,
- 5) Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie (odrębnie ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami mieszkaniowymi i ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi oraz ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami niebędącymi własnością kredytobiorcy),
- 6) Detaliczne Ekspozycje Kredytowe.

Strategia Zarządzania Ryzykiem podlega, co najmniej raz w roku przeglądowi zarządcemu, ostatni miał miejsce w grudniu 2022 r. z mocą obowiązywania od dnia 15.12.2022 r. W II kwartale 2023 r. dokonano zmian - w obszarze ryzyka kredytowego obejmowały one dostosowanie limitów do rozmiarów prowadzonej działalności.

Zmiana poziomu limitów obowiązuje od 28.06.2023 r.

Zarząd i Rada Nadzorcza Banku otrzymują systematyczną informację w zakresie wykorzystania limitów, w tym w odniesieniu do wskaźników koncentracji wynikających z Rozporządzenia CRR i Prawa Bankowego.

Wg stanu na 30.06.2023 r. wartość portfela kredytowego (kapitał + zobowiązania pozabilansowe) nominalnie wynosiła 282 974,26 tys. zł.

Wg stanu na 30.06.2023 r. wystąpiły przekroczenia limitów koncentracji (limit określony w stosunku do kapitału Tier I), jak poniżej.

Limit koncentracji zaangażowań w poszczególne podmioty lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, który wynosi 25% kapitału Tier I, określony Rozporządzeniem CRR na dzień 30.06.2023 r. został przekroczony dla 3 grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, kwota przekroczenia 17 631,36 tys. zł, wykorzystanie limitu 163,92%.

Bank wyznaczył wewnętrzny limit koncentracji zaangażowań rozumiany jako suma wierzytelności banku, udzielonych przez bank zobowiązań pozabilansowych obciążonych

ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, który wynosi 22% kapitału Tier I. Przekroczenie tego limitu także dotyczy 4 grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, kwota przekroczenia 21 958,57 tys. zł, wykorzystanie limitu 167,85%.

Pozostałe limity koncentracji nie zostały przekroczone.

Limit koncentracji zaangażowań wynikających z art. 79a ust. 4 Prawa Bankowego udzielonych członkom Rady Nadzorczej, członkom Zarządu lub osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku (limit ustalany na podstawie kapitału podstawowego Tier 1 – 25%), wg stanu na 30.06.2023 r. wykorzystanie limitu wyniosło 0,86%.

Bank ustanowił wewnętrzny limit w wysokości 22% kapitału podstawowego Tier I. Wg stanu na 30.06.2023 r. wykorzystanie powyższego limitu wynosi 0,98%.

Ekspozycje Banku indywidualnie istotne przekraczające więcej niż 5% kapitału Tier I Banku lub równowartość 3 mln euro - limit 550% kapitału Tier I, wykorzystanie limitu 69,32%.

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku do których wierzytelności przekraczają 20% kapitału Tier I Banku - limit 300% kapitału Tier I Banku, wykorzystanie limitu w 56,25%.

W ramach rocznego przeglądu procedur zarządzania ryzykiem kredytowym Bank dokonał weryfikacji limitów oraz wyznaczył nowe wartości limitów, które zostały ujęte w „Strategii Zarządzania Ryzykiem”, obowiązujące od 15.12.2022 r. W II kwartale 2023 r. dokonano zmian - w obszarze ryzyka kredytowego obejmowały dostosowanie limitów do rozmiarów prowadzonej działalności. Zmiana poziomu limitów obowiązuje od 28.06.2023 r.

Suma wierzytelności Banku w odniesieniu do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze w stosunku, do których wierzytelności przekraczają 10% kapitału Tier I Banku - limit 400% kapitału Tier I, wykorzystanie limitu 71,12%.

W związku z obowiązkiem wdrożenia zmian, wynikających z wejścia w życie z dniem 31.12.2022 r. Rekomendacji S, ustalono nowy limit: „maksymalny udział detalicznych

ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oprocentowanych okresowo stałą stopą procentową w EKZH ogółem – 25%”.

Wg stanu na 30.06.2023 r. w portfelu Banku nie występowały ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie oprocentowane okresowo stałą stopą procentową.

Działalność kredytowa Banku wg branż w dużym zakresie koncentruje się na branżach: budownictwo, rolnictwo i zakwaterowanie i gastronomia.

Wg Statutu Bank posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju.

W rzeczywistości jednak jego działalność koncentruje się głównie na terenie województwa mazowieckiego, w powiatach, w których Bank posiada swoje oddziały oraz powiatach sąsiadujących z oddziałami Banku z zastrzeżeniem, że transakcje realizowane wspólnie z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym w Poznaniu oraz związane z finansowaniem nieruchomości (w tym projekty deweloperskie) są udzielane w ramach rynku docelowego. Działalność kredytowa Banku poza w/w województwem skupia się na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego i kujawsko-pomorskiego.

Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki

Działania podjęte przez Bank w celu zmniejszenia ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności.

Bank, dokonał aktualizacji realizowanego Planu naprawy zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 20.08.2021 r. Zaktualizowany Plan naprawy został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 24.03.2023 r.

Zarząd Banku w związku z otrzymaną decyzją Komisji Nadzoru Finansowego, podjął Uchwałę nr 44/2023 z 05.04.2023 r. o wdrożeniu do realizacji opcji i działań określonych w zaktualizowanym Planie naprawy. Podstawą wdrożenia do realizacji powyższych opcji i działań była kontynuacja działań naprawczych opisanych w poprzedniej aktualizacji Planu naprawy, w szczególności w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego i poprawy rentowności. Bank w dalszym ciągu identyfikuje wysoki wskaźnik jakości kredytów (RWEF) dążąc do jego utrzymania na poziomie niższym niż wartość ostrzegawcza przyjęta w zaktualizowanym Planie naprawy.

- 1) Sprzedaż portfela kredytów niepracujących przy założeniu przynajmniej neutralnego wpływu na kapitały Banku.
- 2) Intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji.
- 3) Obniżenie kosztów ogólnego zarządu.
- 4) Obniżenie kosztów wynagrodzeń.
- 5) Sprzedaż wybranych aktywów trwałych.
- 6) Sprzedaż portfela kredytowego (ekspozycje stracone).
- 7) Zamiana aktywów na niższą wagę ryzyka.
- 8) Poprawa rentowności Banku poprzez współpracę z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu.

Bank nie był w stanie spełnić w terminie do 23.11.2018 r. jednego kryterium przystąpienia do Systemu Ochrony SGB, którym jest warunek, by „Należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych z rozpoznaną utratą wartości według wartości bilansowej brutto/Należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych według wartości bilansowej brutto osiągnęły wartość max 10%”.

W związku z terminem wygaśnięcia w dniu 23.11.2018 r. umowy zrzeczenia łączącej Bank z SGB-Bankiem S.A., w dniu 22.11.2018 r. strony zawarły porozumienie o współpracy kompleksowo regulujące zasady dalszej współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w zakresach regulowanych do tej pory umową zrzeczenia oraz umowami szczegółowymi regulującymi konkretne obszary współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w ramach zrzeczenia SGB.

W wyniku zawarcia Porozumienia o współpracy z SGB-Bankiem S.A. oraz przejścia do samodzielnego wykonywania przez Bank części czynności od SGB-Banku S.A. dalsze funkcjonowanie Banku po wygaśnięciu umowy zrzeczenia SGB-Bankiem S.A. w stanie niezakłóconym zostało w pełni zapewnione. Zmiana formy prawnej współpracy z SGB-Bankiem S.A. nie wpływała negatywnie na dalsze funkcjonowanie Banku.

Porozumienie o współpracy z SGB-Bankiem S.A. funkcjonowało do 30.11.2021 r. Od 01.12.2021 r. Bank działa w oparciu o zawarte z SGB-Bankiem S.A. indywidualne szczegółowe umowy regulujące konkretne obszary działania Banku, zapewniające ciągłość działania.

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych wg 30.06.2023 r., w których Bank występuje w charakterze Pozwanego:

- liczba spraw sądowych w toku z obszaru kadrowego – 2,
- liczba spraw sądowych w toku z obszaru członkowskiego – 3,
- liczba innych spraw sądowych w toku – 3.

Łączna wartość przedmiotu sporu – 25 135 623,00 zł.

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych wg 30.06.2023 r., w których Bank występuje w charakterze Powoda/Zainteresowanego:

- liczba spraw sądowych o wydanie nakazu zapłaty – 9,
- liczba spraw sądowych o odszkodowanie – 2.

Łączna wartość przedmiotu sporu – 14 930 676,49 zł.

VI. INFORMACJA W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- 1) aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku,
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

Ryzyko jest nierozzerwalnie związane z każdą formą inwestowania kapitału. Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanego kapitału, a w przypadku niektórych instrumentów, nawet z koniecznością wniesienia dodatkowych środków celem uzupełnienia strat, zwłaszcza jeżeli mamy do czynienia z dźwignią finansową, dającą możliwość większego zysku przy jednoczesnym mniejszym udziale środków własnych co zwiększa ryzyko utraty, a nawet dopłaty do zainwestowanego kapitału. Im większy oczekiwany zysk tym większe ryzyko inwestycji. Rynek papierów wartościowych, w szczególności obrót giełdowy, cechują wahania kursów notowanych tam instrumentów, które nie zawsze zależą od emitentów, czy od ich wyników z działalności. Wpływ na kształtowanie cen mogą mieć również wątki

polityczne, ekonomiczne i prawne. Ryzykiem mogą być krótkoterminowe wahania wartości. Inwestor ponosi więc ryzyko związane ze zmianami kursów i ograniczeniami płynności (możliwość szybkiego nabycia i zbycia instrumentu).

Zgodnie z Polityką inwestycyjną, Bank inwestuje w instrumenty finansowe charakteryzujące się niskim poziomem ryzyka, aktualnie są to instrumenty dłużne utrzymywane do terminów wymagalności - bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego, obligacje Skarbu Państwa i obligacje BGK.

Bank, ze względu na samodzielne działanie, utrzymuje zakupione obligacje Skarbu Państwa zaewidencjonowane w bilansie jako instrumenty dłużne dostępne do sprzedaży, stanowiące zabezpieczenie FOŚG, zdeponowane na rachunku papierów wartościowych w SGB-Banku S.A.

3. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

3.1. zarządzanie ryzykiem kredytowym

Istota działalności kredytowej polega na jednoczesnym sterowaniu ryzykiem w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji kredytowej i do łącznego zaangażowania kredytowego, w tym dużymi ekspozycjami kredytowymi. Z uwagi na strukturę aktywów głównym źródłem ryzyka kredytowego (w tym koncentracji) jest portfel kredytowy. Ograniczenie tego ryzyka jest realizowane poprzez przyjęcie wewnętrznych zasad zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów oraz zachowania norm koncentracji wierzytelności określonych w Rozporządzeniu CRR, ustawie Prawo Bankowe i zaleceń KNF dla działalności kredytowej.

Celami strategicznymi dla ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji zaangażowań są:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z:
 - a) całym portfelem kredytowym,
 - b) portfelem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK),
 - c) portfelem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH), które uwzględniają w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem;

- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem DEK i EKZH mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- 3) przestrzeganie wyznaczonych wskaźników: wyrażającego stosunek wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu klienta detalicznego (DtI/DStI – ang. debt to income) i wyrażającego stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości (LtV - ang. loan to value) oraz maksymalnych okresów kredytowania, ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%;
- 4) utrzymywanie stabilnych, umiarkowanie zdywersyfikowanych i zrównoważonych pod względem jakości i wartości portfeli równocześnie cechujących się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych;
- 5) w związku z działaniem w środowisku wysokiego ryzyka kredytowego, Bank kładzie szczególny nacisk na ustanawianie skutecznych zabezpieczeń spłaty kredytów oraz wdrożenie adekwatnego do profilu ryzyka kredytowego Banku systemu zarządzania ryzykiem kredytowym;
- 6) stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów głównie w postaci hipoteki na nieruchomościach, zarówno komercyjnych, jak i mieszkalnych, które podlegają systematycznej ocenie i weryfikacji;
- 7) dążenie Banku do zwiększenia skali rodzajów przyjmowanych zabezpieczeń, które umożliwią stosowanie technik redukcji ryzyka kredytowego;
- 8) ocena udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym;
- 9) zarządzanie ryzykiem koncentracji: dużych zaangażowań, geograficznej, branżowej oraz w rodzaj zabezpieczenia. W obszarze koncentracji związanej z kredytami udzielonymi dużym kredytobiorcom (tj. takim, których zaangażowanie wobec Banku przekracza 10% kapitału Tier I) Bank ustalił limit na poziomie 400% kapitału Tier I; po przekroczeniu tego poziomu, będzie wyznaczany i utrzymywany wewnętrzny wymóg kapitałowy;
- 10) analiza ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79 a ustawy Prawo bankowe;

11) w zakresie koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia Bank stara się ograniczać ryzyko związane z zabezpieczeniami w formie hipoteki poprzez minimalizowanie ryzyka prawnego przy ustanawianiu zabezpieczeń, monitorowanie wartości nieruchomości, ustanawianie odpowiednich poziomów wskaźników LtV (wyrażających stosunek wartości kredytu do wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie) lub wskaźnik adekwatności zabezpieczenia (liczony jako stosunek zadłużenia do wartości wszystkich zabezpieczeń rzeczowych) oraz limitów na poszczególne rodzaje zabezpieczeń - ekspozycje zabezpieczone hipotecznie (odrębnie ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami mieszkaniowymi i ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi oraz ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami niebędącymi własnością kredytobiorcy). Najbardziej preferowane zabezpieczenia pieniężne oraz gwarancje bankowe nie zostały objęte limitami.

3.2. zarządzanie ryzykiem operacyjnym

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

2. Celem strategicznym w zakresie ryzyka powierzenia czynności podmiotom zewnętrznym, sklasyfikowanych jako outsourcing, jest powierzanie czynności w sposób zapewniający:

- 1) ciągle i niezakłócone ich działanie, zwłaszcza w przypadku powierzania funkcji krytycznych lub istotnych;
- 2) brak niekorzystnego wpływu na:

- a) prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa,
 - b) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
 - c) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - d) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
 - e) ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
3. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
 - 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
 - 3) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
 - 4) zapewnienie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
 - 5) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
 - 6) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
 - 7) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
 - 8) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;
 - 9) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji celów określonych w ust. 2.
4. System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje:

- 1) wszystkie obszary działalności Banku, w tym również zlecanie czynności na zewnątrz;
- 2) identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem narzędzia samooceny ryzyka operacyjnego w realizowanych procesach;
- 3) monitorowanie i kontrolowanie poziomu ryzyka operacyjnego poprzez system raportowania zdarzeń i strat operacyjnych, monitorowanie stopnia realizacji KRI, w tym wartości progowych w zakresie strat dotyczących rodzajów zdarzeń ryzyka operacyjnego, przeprowadzanie testów warunków skrajnych;
- 4) akceptowanie poziomu ryzyka, bądź w uzasadnionych przypadkach podejmowanie działań ograniczających ryzyko.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym przebiega w ramach odpowiedniego środowiska wewnętrznego zarządzania ryzykiem (organizacyjnych narzędzi zarządzania ryzykiem).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odnosi się do:

- 1) struktury organizacyjnej Banku oraz jej adekwatności do realizacji strategicznych celów;
- 2) czynności wykonywanych przez pracowników;
- 3) adekwatności kwalifikacji pracowników oraz ich rozwoju do potrzeb Banku;
- 4) zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 5) przeciwdziałania dyskryminacji pracowników m.in. ze względu na wiek, płeć, przekonania, przynależność do partii politycznej, organizacji i związków zawodowych;
- 6) ubezpieczeń oraz odszkodowań;
- 7) zapobiegania działalności przestępczej pracowników, klientów oraz innych osób na szkodę Banku;
- 8) procesów realizowanych przez kanały dystrybucji produktów (tradycyjne i elektroniczne) wykorzystywanych przez Bank;
- 9) bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego;
- 10) zdarzeń dotyczących zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych;
- 11) ochrony zasobów informacyjnych i informacji;

- 12) braku możliwości prowadzenia działalności przez Bank lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych;
- 13) planów wdrożenia nowych technologii teleinformatycznych;
- 14) postępowania w sytuacjach zagrożenia bieżącego funkcjonowania Banku;
- 15) zdarzeń, których skutki dotyczą Bank, natomiast ich przyczyny znajdują się poza jego bezpośrednią kontrolą;
- 16) usług świadczonych w ramach współpracy z kontrahentami na podstawie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania Banku oraz innych umów;
- 17) adekwatności polityki i praktyki ubezpieczeniowej Banku w relacji do ponoszonego ryzyka;
- 18) nowych i istniejących produktów, projektów oraz procesów.

3.3 zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji;
- 3) utrzymanie wskaźników płynności na odpowiednich poziomach:
 - a) Nadzorcza Miara Płynności M1 – 20 000 tys. zł,
 - b) Nadzorcza Miara Płynności M2 – 1,20,
 - c) Nadzorcza Miara Płynności M3 – 1,05,
 - d) Nadzorcza Miara Płynności M4 – 1,05,
 - e) Wskaźnik LCR – 300%,
 - f) Wskaźnik NSFR – 115%.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;

- 2) realizowanie strategii finansowania, tj.:
 - a) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem;
 - b) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
 - c) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) i wskaźnika stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne;
- 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów (wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi) nad skumulowanymi pasywami (wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi) w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- 9) dywersyfikację źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej;
- 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie;
- 11) identyfikację wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur

awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności i finansowania.

3.4. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów:
 - a) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka niedopasowania – 10% kapitału Tier I,
 - b) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego – 5% kapitału Tier I,
 - c) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka opcji - 5% kapitału Tier I,
 - d) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka niedopasowania, bazowego i opcji łącznie powiększonej o zmianę wartości godziwej instrumentów finansowych, przy założonej zmianie stóp +/- 100 pb – 20% kapitału Tier I,
 - e) maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku dla sześciu scenariuszy szokowych – 12% kapitału Tier I.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku;
- 3) w przypadku ujemnego ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla

aktywów wrażliwych,

- b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego),
- 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

3.5. zarządzanie ryzykiem walutowym

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem SGB-Banku S.A.;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie działalności walutowej nie przekraczającej 5% sumy bilansowej;
- 3) prowadzenie transakcji wymiany walut z SGB-Bankiem S.A. polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 4) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

Bank jest w trakcie ograniczania prowadzenia działalności walutowej - Bank działalność walutową prowadzi wyłącznie w oparciu o dotychczas otwarte produkty.

3.6. zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest utrzymywanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do rozmiarów prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem. Bank w planach kapitałowym i finansowym uwzględnia gospodarę funduszami własnymi Banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez

Bank funduszy własnych, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem charakteru działania oraz wyliczeń dodatkowych wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank określa maksymalną wielkość apetytu na ryzyko poprzez wyznaczenie poziomu kapitału wewnętrznego w odniesieniu do funduszy własnych oraz poprzez przyjęcie minimalnego poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego; określenie tych wielkości stanowi główne cele strategiczne w zakresie zarządzania kapitałem. Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego w okresach kwartalnych; w przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu poziomów współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomach określonych w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona. W celu zapewnienia adekwatności funduszy własnych w relacji do poziomu ponoszonego ryzyka, Zarząd podejmuje działania o charakterze krótko- lub długoterminowym, szczegółowo określone w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

Funkcjonujący w Banku system informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych, w tym poziomu, struktury i zmiany struktury właścicielskiej;
- 2) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- 3) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- 6) realizacji planu kapitałowego;
- 7) poziomu i zmian wskaźnika dźwigni finansowej;
- 8) realizacji wskaźnika MREL-TREA i MREL-TEM;
- 9) zaangażowania w podmioty finansowe.

3.7. zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Bank przeciwdziała ryzyku nadmiernej dźwigni finansowej uwzględniając potencjalny wzrost tego ryzyka spowodowany obniżeniem funduszy własnych w związku z oczekiwanymi lub zrealizowanymi stratami.

Ograniczając ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank skutecznie zarządza nim, w szczególności przez:

- 1) dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej;
- 2) okresową ocenę wskaźnika dźwigni finansowej, w tym:
 - a) analizę przeszłych wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
 - b) analizę bieżącej wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
 - c) analizę zmian wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierzonego planu finansowego;
- 3) bieżące monitorowanie wielkości wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w Strategii Banku, Planie naprawy i Planie kapitałowym;
- 4) podejmowanie działań minimalizujących ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oraz zmierzających do jego redukcji.

3.8. zarządzanie ryzykiem bancassurance

1. We współpracy z zakładem ubezpieczeń Bank stosuje modele współpracy polegające na:
 - 1) zawieraniu przez Bank umów agencyjnych,
 - 2) zawieraniu przez Bank umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, tj. na rachunek klienta (umowy grupowego ubezpieczenia),
 - 3) zawieraniu przez Bank umów ubezpieczenia na rachunek Banku, tj. zabezpieczających interes Banku (umowy grupowego ubezpieczenia).
2. Bank ogranicza ryzyko wynikające z prowadzonej działalności bancassurance przede wszystkim w zakresie:
 - 1) ryzyka utraty reputacji, m. in. poprzez budowanie prawidłowych relacji pomiędzy Bankiem a klientami w procesie oferowania produktów ubezpieczeniowych (umożliwienie klientom podejmowania świadomych decyzji w wyborze produktu

ubezpieczeniowego, dostosowywanie produktów ubezpieczeniowych do potrzeb klienta),

- 2) ryzyka braku zgodności,
 - 3) ryzyka kredytowego, dotyczącego koncentracji zabezpieczeń w postaci przyjmowanej ochrony ubezpieczeniowej ekspozycji kredytowych Banku,
 - 4) ryzyka prawnego związanego z ewentualnymi roszczeniami wynikającymi z prowadzenia działalności bancassurance.
3. Bank monitoruje bezpośrednio ryzyko kredytowe w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3) i ogranicza je poprzez:
- 1) analizę skali przyjmowanych zabezpieczeń w postaci poszczególnych rodzajów ubezpieczeń,
 - 2) analizę skali przyjmowanych zabezpieczeń pochodzących od poszczególnych firm ubezpieczeniowych,

Wprowadzenie limitów wyznaczających maksymalną kwotę ekspozycji zabezpieczonych ubezpieczeniem, jeżeli istnieje zagrożenie spadku efektywności zabezpieczenia (wynikające m. in. ze słabej kondycji ekonomicznej firmy ubezpieczeniowej, występowania wysokiej ilości odmów wypłaty ubezpieczenia). Szczegółowe wytyczne w zakresie bancassurance znajdują się w obowiązującej w Banku w tym zakresie polityce.

3.9. zarządzanie ryzykiem strategicznym

Celem zarządzania ryzykiem strategicznym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych błędnymi decyzjami, decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny, lub niepodjęciem właściwych decyzji, dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku.

Bank dąży do wypracowania wyniku finansowego na poziomie pozwalającym na odpowiednie wzmocnienie funduszy Banku. Prowadzi działania mające na celu prawidłowe zarządzanie i strukturyzowanie aktywów i pasywów w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego poprzez ograniczanie jego narażenia na negatywne skutki.

Identyfikacja ryzyka strategicznego Banku polega na rozpoznaniu i określeniu czynników (aktualnych, jak i planowanych), które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku

i które mogą znacznie wpływać na sytuację ekonomiczno-finansową Banku, powstanie lub zmianę/odchylenie przychodów oraz kosztów od ich prognozowanych wartości, zwłaszcza w sytuacji zmian podstawowych stóp procentowych.

3.10. zarządzanie ryzykiem braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest na podstawie wprowadzonych przez Zarząd, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą procedur.

Podstawowe dokumenty regulujące proces zarządzania ryzykiem braku zgodności to:

- 1) Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności,
- 2) Polityka zgodności,
- 3) Zasady zapewnienia zgodności,
- 4) Polityka zarządzania konfliktami interesów,
- 5) Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych,
- 6) Zasady składania i rozpatrywania reklamacji,
- 7) Instrukcja opracowywania i wprowadzania wewnętrznych aktów normatywnych.

Realizując swoje zadania, Bank działa zgodnie z prawem i w granicach nim przewidzianych, respektuje zasady dobrej praktyki bankowej i etyki biznesu, dąży do unikania konfliktów interesów, stosuje zasady uczciwej konkurencji, rzetelności oraz poszanowania norm współżycia społecznego, w sposób sumienny, wiarygodny i czytelny informuje w zakresie przewidzianym prawem, o prowadzonej działalności.

Bank dąży do zapewnienia zgodności w celu:

- 1) ograniczenia ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji,
- 2) ochrony interesów klientów,
- 3) budowania korzystnego wizerunku Banku, jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi), lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, analizę/ocenę ryzyka, kontrolę ryzyka, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz mechanizmów ograniczających ryzyko, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie. Jako proces dynamiczny, ustawicznie modyfikowany, jest integralnym elementem kultury organizacyjnej i stylu działania, a jego nieodłącznym elementem jest stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje działania:

- 1) Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, zmierzające do ustanowienia i zatwierdzenia polityki, zapewnienia jej przestrzegania, nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz oceny jego efektywności, podejmowania działań zaradczych, w przypadku stwierdzenia istotnych zdarzeń braku zgodności,
- 2) komórki organizacyjnej Banku odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- 3) wszystkich pracowników Banku na każdym szczeblu organizacyjnym, opierające się na świadomości przyjętych rozwiązań oraz przestrzeganiu obowiązujących w Banku zasad.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- 1) zapobieganiu naruszeń compliance,
- 2) identyfikowaniu naruszeń compliance,
- 3) wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance,
- 4) monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe, Bank wyodrębnia w ramach systemu kontroli wewnętrznej niezależne Stanowisko ds. Zgodności, którego głównym zadaniem jest wspieranie Zarządu Banku w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz mające za zadanie jego identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

3.11. zarządzanie ryzykiem utraty reputacji

Bank definiuje Ryzyko utraty reputacji jako ryzyko związane z negatywnym odbiorem

wizerunku Banku przez klientów, kontrahentów, inwestorów, udziałowców, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną.

Ryzyko utraty reputacji może wynikać z dowolnego rodzaju działalności wykonywanej przez pracowników Banku. W swojej działalności w zakresie ryzyka kredytowego, Bank uwzględnia potencjalne ryzyko utraty reputacji jako element ryzyka towarzyszący sprzedaży produktów bankowych. Pracownicy wszystkich jednostek Banku są odpowiedzialni, w ramach wykonywanych obowiązków, za spełnianie następujących wymogów minimalnych: zapewnienie aby produkty sprzedawane danemu Klientowi były adekwatne do rodzaju prowadzonej przez niego działalności, dostarczanie pełnej i przejrzystej informacji dotyczącej wpływu poszczególnych produktów na działalność Klienta (zarówno pozytywnego jak i negatywnego), dostarczenie najwyższej jakości dokumentacji prawnej, która powinna zapewniać rozwiązania przejrzyste i prawnie skuteczne oraz etyki zachowania (zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi zawartymi w Kodeksie Etyki Bankowej). Ryzyko utraty reputacji przekłada się, przede wszystkim, na ograniczenie możliwości generowania oczekiwanego poziomu dochodów. W przypadku niewłaściwego podejścia do ryzyka utraty reputacji, może ono też przekształcić się w ryzyko prawne, a także spowodować bezpośrednie wydatki, związane z implikacjami prawnymi niewłaściwie prowadzonej działalności bankowej. W Banku funkcjonują Zasady zarządzania ryzykiem utraty reputacji.

1. Bank za cel zarządzania ryzykiem utraty reputacji ustala budowę właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako: stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska.
2. Celem zarządzania ryzykiem utraty reputacji Banku jest utrzymanie prawidłowych relacji z Udziałowcami traktowane jako forma minimalizacji ryzyka wystąpienia sporów sądowych oraz z Klientami Banku celem minimalizacji ryzyka wypłaty depozytów, mogące wpłynąć negatywnie na sytuację finansową Banku.
3. Ryzyko utraty reputacji uznawane jest przez Bank za trudnomierzalne. Oznacza to, że nie jest możliwe zbudowanie ilościowych lub jakościowych miar oddających w sposób prawidłowy poziom ryzyka, które może ponosić Bank. Oceniając poziom ryzyka

dokonywana będzie ocena jakościowa, która w sposób pośredni pozwoli na ocenę narażenia Banku.

4. Zarządzanie ryzykiem utraty reputacji w Banku obejmuje w szczególności:
- 1) monitorowanie mediów, w tym społecznościowych oraz środowiska lokalnego pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych,
 - 2) rejestrowanie zaistniałych zdarzeń wizerunkowych oraz ich skutków w postaci strat reputacyjnych,
 - 3) analizowanie i ocena strat reputacyjnych oraz określanie poziomu ryzyka utraty reputacji,
 - 4) identyfikowanie potencjalnych zagrożeń reputacyjnych.

3.12. zarządzanie ryzykiem modeli

Bank zarządza ryzykiem modeli w ramach ryzyka operacyjnego, które zaklasyfikowano jako istotne. W procesie zarządzania ryzykiem modeli Bank dąży do ograniczenia ryzyka dotyczącego:

- 1) danych do modelu wynikające z braku dostępu do wymaganych danych, niskiej jakości danych wejściowych, wadliwości procesów pozyskiwania lub braku możliwości pozyskiwania danych w pożądanym układzie;
- 2) założeń do modelu wynikające z błędnej logiki działania, ograniczonej funkcjonalności w kontekście celów jakie ma model realizować, faktu stosowania nadmiernych uproszczeń lub komplikacji w stosunku do charakteru, skali lub złożoności modelowanego zjawiska, nieodpowiedniości założeń lub korekt eksperckich;
- 3) administrowania modelem – wynikające z braku lub niskiej jakości dokumentacji, błędów w implementacji (dotyczących zwłaszcza błędów programistycznych i niewystarczającej precyzji obliczeń), nieużywania lub błędnego używania modelu.
- 4) Proces zarządzania ryzykiem modeli został sformalizowany w obowiązujących w Banku Zasadach zarządzania ryzykiem modeli.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VII. AKTUALNY I PRZEWIDYWANY (W 2023 ROKU) STAN MAJĄTKOWY I SYTUACJA FINANSOWA BANKU ORAZ OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (W TYM ANALIZA WSKAŹNIKÓW) W 2023 ROKU

W okresie od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r. Bank realizował założenia Planu finansowego na rok 2023, realizując jednocześnie założenia obowiązującego zaktualizowanego Planu naprawy, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 20.08.2021 r., a następnie zaktualizowanego Planu naprawy zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 24.03.2023 r.

W związku z otrzymaną decyzją Komisji Nadzoru Finansowego zatwierdzającą zaktualizowany Plan naprawy Banku, Zarząd podjął decyzję o wdrożeniu do realizacji opcji i działań określonych w zaktualizowanym Planie naprawy, warunkujących poprawę rentowności Banku, tj.:

1. Sprzedaż portfela kredytów niepracujących przy założeniu przynajmniej neutralnego wpływu na kapitały Banku,
2. Intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji,
3. Obniżenie kosztów ogólnego zarządu,
4. Obniżenie kosztów wynagrodzeń,
5. Sprzedaż wybranych aktywów trwałych,
6. Sprzedaż portfela kredytowego (ekspozycje stracone),
7. Zamiana aktywów na niższą wagę ryzyka,
8. Poprawa rentowności Banku poprzez współpracę z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu.

Podstawą wdrożenia do realizacji powyższych opcji i działań była kontynuacja działań naprawczych opisanych w poprzedniej aktualizacji Planu naprawy, w szczególności w zakresie poprawy jakości portfela kredytowego i poprawy rentowności.

Perspektywa umacniania pozycji kapitałowej, kumulacja źródeł finansowania aktywów i przede wszystkim dbałość o skalę i jakość portfela kredytowego jest czynnikiem determinującym dalszy rozwój działalności Banku. Bank spełnia wg stanu na 30.06.2023 r. wszystkie współczynniki kapitałowe zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR,

z uwzględnieniem buforów kapitałowych, przy czym w przypadku Banku jest to wymóg bufora zabezpieczającego w wysokości 2,5%.

Bank osiągnął na 30.06.2023 r. poziom łącznego współczynnika kapitałowego ponad obowiązujący wymóg nadzorczy, tj. 15,68%; wg stanu na 31.12.2022 r. łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 14,47%. Zarząd będzie dążył do podwyższenia poszczególnych współczynników wypłacalności w stosunku do osiągniętych na datę 30.06.2023 r.

W 2023 roku Zarząd Banku zakłada:

- 1) Utrzymanie nadzorczych miar płynności (M1, M2, M3, M4), LCR, NSFR na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo Banku - Zarząd na bieżąco nadzoruje monitorowanie pozycji płynnościowej Banku, za proces zarządzania płynnością odpowiedzialne są określone w regulacjach wewnętrznych komórki organizacyjne, którym przypisano odpowiednie kompetencje, przy czym wdrożona została zasada rozdziału komórek organizacyjnych zarządzających ryzykiem płynności od dokonujących jego pomiaru; wg stanu na 30.06.2023 r. wartości wskaźników miar płynności utrzymywały się istotnie powyżej limitów nadzorczych.
- 2) Dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności, w tym kreowanie akcji kredytowej adekwatnie do posiadanych funduszy własnych.
- 3) Zmiany w ofercie produktowej Banku, w celu utrzymania stabilnej bazy depozytowej, Bank rozwija elektroniczną formę działalności tj. Oddział Internetowy, wyspecjalizowany w pozyskiwaniu depozytów terminowych od klientów indywidualnych nie będących przedsiębiorcami.
- 4) Aktywne, bezpieczne zarządzanie posiadaniem portfelem kredytowym, proces zarządzania ryzykiem kredytowym, z uwagi na jego wpływ na profil ryzyka i poziom adekwatności kapitałowej podlega ciągłemu doskonaleniu, dostosowywaniu do obowiązujących regulacji, a także usprawnianiu, w tym również zasady monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego celem zwiększenia efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenia działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka.
- 5) Utrzymanie kompetencji decyzyjnych w procesie kredytowym na poziomie Zarządu.

- 6) Położenie nacisku na restrukturyzację i windykację celem zmniejszania należności zagrożonych. Zarząd Banku szczególną uwagę przykładła do zadań realizowanych przez Zespół Wierzytelności Trudnych (ZWT), w gestii którego znajduje się zarządzanie portfelem należności zagrożonych.
- 7) Przenoszenie kredytów do ewidencji pozabilansowej z jednoczesnym spisaniem z bilansu kredytów w sytuacji „straconej” zgodnie z Rozporządzeniem MF. Dla realizacji powyższego procesu przyjęto zasady:
- a) należność w sytuacji straconej co najmniej 12 miesięcy,
 - b) utworzono 100 % rezerw na należność,
 - c) uprawdopodobnienie nieściągalności,
 - d) dokonanie sprzedaży nieodzyskanego portfela straconego – w trakcie realizacji.
- 8) Ograniczanie kosztów działania Banku. Bank stosuje zapisy Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16.12.2008 r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, zgodnie z którym zmniejszeniu ulegają limity pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw ekspozycji kredytowych, w związku z wydłużaniem się opóźnień w spłacie, zmienionego Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.04.2020 r. (Dz.U. z 2020 poz. 687). Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do ekspozycji zagrożonych, w stosunku do których prowadzona jest windykacja, będąca długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne.

Według stanu na 30.06.2023 r. łączna wartość aktywów wyniosła 408 601 tys. zł.

Spadek sumy bilansowej w porównaniu do 31.12.2022 r. wyniósł 85,26%.

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2023 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Zmiana 30.06.2023 r. do 31.12.2022 r.	Dynamika 30.06.2023 r. do 31.12.2022 r.
Kasa i operacje z bankiem Centralnym	23 046	24 648	-1 602	95,50%
Należności od sektora finansowego	23 095	32 306	-9 211	71,49%
Należności od sektora niefinansowego	202 255	239 825	-37 570	84,33%
Należności od sektora budżetowego	48 492	51 791	-3 299	93,63%
Dłużne papiery wartościowe	83 903	103 764	-19 861	80,86%
Udziały lub akcje w innych jednostkach	3 600	3 600	0	100,00%
Rzeczowe aktywa trwałe i WNiP	14 045	14 513	-468	99,26%
Inne aktywa	6 959	5 152	1 807	128,01%

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu
w okresie od 01.01.2023 roku do 30.06.2023 roku*

Rozliczenia międzyokresowe	3 206	3 650	-444	87,84%
Razem Aktywa	408 601	479 249	-70 648	85,26%

W aktywach największą pozycję stanowiły należności od sektora niefinansowego. Udział tej pozycji w aktywach na 30.06.2023 r. wynosił 202 255 tys. zł. (49,54%), natomiast na 31.12.2022 r. wynosił 239 825 tys. zł (50,04%), spadek 84,33%. Kolejną pozycję w strukturze aktywów stanowiły papiery wartościowe, które wg stanu na 30.06.2023 r. wynosiły 83 903 tys. zł (20,53%), wg stanu na 31.12.2022 r. wynosiły 103 764 tys. zł (21,65%) i stanowiły je bezpieczne instrumenty finansowe, tj. bony pieniężne NBP, obligacje skarbowe i obligacje BGK, posiadające gwarancje Skarbu Państwa. Następną pozycję w strukturze aktywów obejmowały należności od sektora budżetowego. Na 30.06.2023 r. należności te wynosiły 48 492 tys. zł (11,87%), na 31.12.2022 r. należności te wynosiły 51 791 tys. zł (10,81%), spadek o 73,63%.

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2023 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Zmiana 30.06.2023 r. do 31.12.2022 r.	Dynamika 30.06.2023 r. do 31.12.2022 r.
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	353 894	425 204	-71 310	83,23%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	616	478	138	128,87%
Zobowiązania z tyt. emisji dłużnych papierów wartościowych	11 435	11 446	-11	99,91%
Inne pasywa	2 403	2 252	151	111,14%
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	3 212	3 074	138	104,49%
Rezerwa na ryzyko ogólne	0	0	0	0,00%
Kapitały (fundusze)	36 818	40 593	-3 775	90,70%
Zysk (strata) netto roku bieżącego	223	-3 798	4 021	105,87%
Razem Pasywa	408 601	479 249	-70 648	82,26%

Największą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowiły zobowiązania wobec klientów z tytułu deponowania środków na rachunkach bieżących i terminowych, stanowiące główne źródło finansowania działalności Banku. Zobowiązania Banku wobec sektora niefinansowego na dzień 30.06.2023 r. stanowiły 353 894 tys. zł (86,61%), na dzień 31.12.2022 r. stanowiły wartość 425 204 tys. zł (88,72%). Zmniejszenie o 83,23%. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji na 30.06.2023 r. wynosiły 11 435 tys. zł (2,80%), wg stanu na 31.12.2022 r. wynosiły 11 446 tys. zł (2,39%). Kolejną pozycją w strukturze pasywów to kapitały, bez zobowiązań podporządkowanych, stanowiące

wyemitowane przez Bank obligacje, które są zaliczane do odpowiedniej kategorii zobowiązań. Na 30.06.2023 r. osiągnęły wartość 36 818 tys. zł (9,01%), na 31.12.2022 r. osiągnęły wartość 40 593 tys. zł (8,47%).

Główne pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2023 r.	Stan na 30.06.2022 r.
Wynik z tytułu odsetek	13 558,05	17 694,13
Wynik z tytułu opłat i prowizji	772,38	1 449,11
Wynik z pozycji wymiany	4,16	16,18
Wynik operacji finansowych	0,00	68,11
Wynik z działalności bankowej	14 334,59	19 159,43
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	2 895,04	2 936,95
Koszty działania banku	6 635,54	8 043,01
1. Koszty pracownicze	3 892,61	4 521,77
2. Koszty ogólnego zarządu	2 742,93	3 521,24
Amortyzacja środków trwałych	477,85	763,01
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	9 158,92	11 204,18
Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00	0,00
Zysk (strata) brutto	957,32	2 086,18
Podatek dochodowy	734,17	1771,93
Zysk (strata) netto	223,14	314,25

Bank na 30.06.2023 r. wygenerował zysk netto w wysokości 223,14 tys. zł.

W rachunku zysków i strat najważniejszą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek w wysokości 13 558,05 tys. zł, następnie wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 772,38 tys. zł, dzięki czemu wynik na działalności bankowej ukształtował się na poziomie 14 334,59 tys. zł, niższym niż wg stanu na 30.06.2022 r.

Poniższa tabela przedstawia poszczególne pozycje funduszy własnych dla obliczenia współczynników kapitałowych (w tys. zł):

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2023 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Zmiana 30.06.2023 r. do 31.12.2022 r.	Dynamika 30.06.2023 r. do 31.12.2022 r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	46 111,48	47 176,25	-1 064,77	97,74%
Kapitał Tier 1	36 776,69	36 742,17	34,52	100,09%
Kapitał Tier 2	9 334,79	10 434,08	-1 099,29	89,46%

Fundusze własne dla wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego wyniosły na 30.06.2023 r. 46 111,48 tys. zł i były niższe w stosunku do 31.12.2022 r. o 1 064,77 tys. zł (na 31.12.2022 r. wynosiły 47 176,25 tys. zł).

Łączny współczynnik kapitałowy na 30.06.2023 r. wyniósł 14,47%.

1. Analiza wskaźnikowa

Osiągnięty na dzień 30.06.2023 roku wynik finansowy brutto zamknął się kwotą w wysokości 734,17 tys. zł. Zysk netto wyniósł 223,14 tys. zł.

Bank dąży do utrzymania właściwych relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością,
- marżą finansową i kosztami działania.

2. Sytuacja majątkowo - kapitałowa

Strategią działalności realizowanej w 2023 roku przez Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu było zapewnienie stabilności bazy depozytowej oraz minimalizacji ryzyka działalności poprzez kompleksową obsługę klientów, budowanie wysokiego poziomu zaufania do Banku. Bank wdraża zasady sprzedaży wiązanej, wykorzystywanie elektronicznych kanałów dystrybucji oraz nowe produkty bankowe.

Kapitał własny (w zł)

Wyszczególnienie	30.06.2023 r.	31.12.2022 r.
Kapitał udziałowy	36 783 200,28	40 580 847,33
Kapitał zasobowy	0,00	0,00
Kapitał z aktualizacji wyceny	33 659,50	12 486,42
Kapitał rezerwowy	0,00	0,00
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	0,00	0,00
Wynik finansowy netto	223 143,56	- 3 797 847,05
Razem kapitały własne	37 041 003,34	36 795 486,70

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2023 roku

Bank w dniu 06.04.2023 r. podpisał umowę kredytu odnawialnego w rachunku rozliczeniowym do kwoty 80 000,00 mln zł. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kredyt nie został uruchomiony.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W 2023 roku Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku na dzień 30.06.2023 r. należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2023 r. jest ujęty w wewnętrznym dokumencie Banku, tj. Planie finansowym Banku na rok 2023. Bank monitoruje realizację Planu finansowego w okresach miesięcznych, przedstawiając wyniki Radzie Nadzorczej, kwartalnie sprawozdaje realizację Planu finansowego do Komisji Nadzoru Finansowego. Suma bilansowa na 30.06.2023 r. wyniosła 408 601 tys. zł i jest to wykonanie Planu Finansowego na poziomie 91,19%. Wyniki Banku nie odbiegają znacznie od założeń przyjętych w Planie finansowym. Duże odchylenie stanowi wynik finansowy brutto, który kształtuje się na poziomie 957,3 tys. zł wobec 1 651,3 tys. zł przyjętego w planie finansowym. Główny wpływ na wynik finansowy miał wynik z tytułu odsetek oraz wyższa niż planowana różnica wartości rezerw i odpisów aktualizujących na odsetki. Największą różnicę stanowi wynik finansowy netto, który na dzień 30.06.2023 w planie finansowym wyniósł 551,3 tys. zł, a wykonanie wyniosło 223,1 tys. zł, tj. 40,5% planu.

VIII. INFORMACJE O ZMIANACH W POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH LUB KAPITAŁOWYCH BANKU Z INNYMI PODMIOTAMI

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu posiada następujące udziały i akcje w innych podmiotach:

- SGB BANK S.A. – 3 600 000,00 zł,
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUZ w Warszawie – 10,00 zł.

Bank nie nabywał własnych udziałów w 2023 roku.

IX. ISTOTNE ZDARZENIA WPLYWAJĄCE NA SYTUACJĘ JEDNOSTKI, JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ALE PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

W dniu 10.01.2023 r. doszło do rozwiązania, za porozumieniem stron, umowy o współpracy zawartej w dniu 12.05.2022 r. pomiędzy Polskim Bankiem Spółdzielczym w Poznaniu (w chwili zawierania umowy – Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie), a Bankiem Spółdzielczym w Kórniku, zakładającej współpracę obu banków w zakresie prowadzenia wspólnej działalności bankowej, wymianę wiedzy i doświadczeń oraz know-how w działalności bankowej, przy wzajemnym wyłączeniu zakazu konkurencji oraz zachowaniu poufności. Zdarzenie to nie wpłynęło na bieżącą działalność Banku. W związku z rozwiązaniem ww. umowy, Bank dokona aktualizacji swojej strategii działania.

X. INFORMACJA NA TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE LUB NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA DLA FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

XI. PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Rozwój działalności Banku w najbliższym czasie będzie w dalszym ciągu determinowany posiadanymi funduszami własnymi i dostosowywaniem do ich poziomu rozmiarów działalności Banku. Wpływ na rozmiary tej działalności będzie mieć poziom współczynników kapitałowych, które Bank powinien utrzymywać na odpowiednim poziomie, zgodnie z przepisami nadzorczymi i zaleceniami KNF.

Bank będzie nadal kontynuował wdrażanie nowego modelu biznesowego, koncentrującego się głównie na zintensyfikowaniu działań sprzedażowych produktów dla małych i średnich przedsiębiorstw. Poziom depozytów terminowych będzie powiązany z optymalizacją kosztów odsetkowych Banku, a akcja kredytowa będzie prowadzona w tempie dostosowanym do możliwości kapitałowych Banku, przy jednoczesnym utrzymaniu współczynników kapitałowych na wymaganym przez przepisy prawa poziomie.

Bank w dalszym ciągu zakłada optymalizację kosztów działania, prowadzenie intensywnych działań windykacyjnych oraz restrukturyzację kredytów zagrożonych i poprawę jakości portfela kredytowego.

Bank planuje kontynuować nawiązaną w 2021 roku współpracę z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu, w wyniku której następuje zwiększanie stabilności Banku, utrzymanie zdolności do generowania dodatnich wyników na działalności podstawowej, obniżaniu ulegać będzie portfel kredytów zagrożonych poprzez restrukturyzację portfela zabezpieczonego na nieruchomościach. W oparciu o transfer wiedzy i technologii z Wielkopolskiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Poznaniu, Bank będzie kontynuował rozwój systemu informatycznego, dzięki czemu działalność Oddziału Internetowego będzie w dalszym ciągu intensyfikowana.

XII. ŁAD KORPORACYJNY I WEWNĘTRZNY

W związku z wprowadzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22.07.2014 r. „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Zebranie Przedstawicieli Banku postanowiły o przyjęciu przez Bank zasad ładu zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Implementowanie Zasad Ładu Korporacyjnego do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz praktyki działania Banku nastąpiło poprzez wprowadzenie w listopadzie 2015 r. „Polityki Ładu Korporacyjnego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie”.

W dniu 23.06.2022 r. Zebranie Przedstawicieli dokonało aktualizacji obowiązującej w Banku polityki i podjęło uchwałę w sprawie zatwierdzenia „Polityki Ładu Korporacyjnego i Wewnętrznego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie”.

Aktualizacja wynikała przede wszystkim z implementacji zapisów Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, stanowiącej załącznik do uchwały nr 289/2020 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 09.10.2020 r. Kolejna aktualizacja regulacji, wynikająca m.in. ze zmiany nazwy Banku, została zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli Banku w dniu 23.06.2023 r.

Wprowadzona w Banku Polityka Ładu Korporacyjnego i Wewnętrznego, reguluje organizację, strukturę organizacyjną i funkcjonowanie kluczowych procesów, systemów i funkcji działania Banku, kwestie relacji wewnętrznych i zewnętrznych Banku, w tym relacje z Członkami i Klientami Banku, jak również kwestie funkcjonowania i współdziałania organów statutowych, a także politykę informacyjną oraz działalność promocyjną Banku. Zapisy Polityki podlegają regularnemu przeglądowi i aktualizacji.

Organizacja Banku zapewnia skuteczną realizację przyjętych przez instytucję celów strategicznych z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w działalności i obejmuje: zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów.

Przyjęta struktura organizacyjna jest przejrzysta, adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności i podejmowanego ryzyka oraz zapewnia odpowiedni podział zadań, zakres obowiązków i odpowiedzialności. W 2019 roku Bank podjął działania zmierzające do dostosowania swojej struktury i procedur do wymaganego prawem podziału kompetencji członków Zarządu Banku, o którym mowa w art. 22a ust. 6 pkt 1 Prawa Bankowego, tj. rozdzielenia funkcji prezesa banku oraz członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku, powstałymi na skutek wygaśnięcia z mocy prawa umowy zrzeszenia. W związku z odwołaniem przez Radę Nadzorczą w styczniu 2022 r. Członka Zarządu ds. Ryzyk Istotnych, na datę sporządzenia niniejszego sprawozdania, Bank nie ma obsadzonego stanowiska członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, a do czasu decyzji Komisji Nadzoru Finansowego w przedmiocie zezwolenia na powołanie członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym pełni Zarząd Banku działający kolegialnie.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności dokonując jego identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz poprzez stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających poziom ryzyka. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacji, jak również efektywną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. W ramach struktury organizacyjnej Bank wyodrębnia niezależne Stanowisko ds. Zgodności, zaś sama struktura organizacyjna jest zorganizowana na 3 niezależnych liniach obrony przed ryzykiem. W związku z wygaśnięciem Umowy Zrzeszenia oraz funkcjonowaniem Banku poza systemem ochrony, od dnia 24.11.2018 roku, zgodnie z art. 9c ust.2 pkt 3) Ustawy Prawo bankowe, Bank wyodrębnił w strukturze organizacyjnej niezależną komórkę audytu wewnętrznego, dostosowując tym samym strukturę organizacyjną Banku i procedury do wymogów określonych art. 9c ust.2 pkt 3) Ustawy Prawo bankowe, miały swoją i spełniając wymogi funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej przewidziane dla banków funkcjonujących poza zrzeszeniem i systemem ochrony instytucjonalnej.

Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Bank działa w interesie wszystkich członków z poszanowaniem interesu klientów. Uprawnienia i obowiązki Członków Banku mają odzwierciedlenie w treści Statutu Banku, jak również zostały zawarte w Regulaminie Zebrań Grup Członkowskich, Regulaminie obrad Zebrania Przedstawicieli oraz treści Polityki Ładu Korporacyjnego i Wewnętrznego. Bank umożliwia Członkom właściwy dostęp do rzetelnych i kompletnych informacji, bez stosowania preferencji dla wybranych Członków.

Bank przykłada wagę do profesjonalizmu osób wchodzących w skład organów statutowych, ze szczególnym uwzględnieniem członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, którzy zgodnie z zapisami regulaminów normujących pracę tych organów oraz procedurami dotyczącymi oceny odpowiedniości Członków Zarządu i Rady Nadzorczej, powinni posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych i zarządczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku. Posiada ona zdolność

do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, wykonuje swoje funkcje w sposób aktywny poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, skuteczności zarządzania ryzykiem, wykonywanie czynności rewizji finansowej. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali działalności prowadzonej przez Bank, wyodrębniona jest w nim funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady w oparciu o doświadczenie, umiejętności kierowania zespołem. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące, są protokołowane, a odrębne zdania członków Rady są odnotowywane w protokole.

Rada Nadzorcza zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz ocenia czy działania Zarządu w zakresie zarządzania bankiem są skuteczne i zgodne z polityką Rady. Kwestie te reguluje Procedura oceny odpowiedniości Członków Zarządu, dostosowana do Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 11.05.2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Bank powołał Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do należytego prowadzenia spraw Banku oraz wykonywania powierzonej funkcji oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem w zarządzaniu Bankiem. Indywidualne kompetencje Członków Zarządu uzupełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania nad wszystkimi obszarami Banku. Regulamin działania Zarządu w sposób przejrzysty i jednoznaczny reguluje podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku. Podział tych obowiązków ma również swoje odzwierciedlenie w innych regulacjach wewnętrznych.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania. Zasady wynagradzania zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych regulujących politykę wynagradzania. Rada

Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za zasady wynagradzania Członków Zarządu.

Zarząd zapewnia przestrzeganie ładu korporacyjnego i wewnętrznego w Banku, a Rada Nadzorcza nadzoruje ich przestrzeganie. Bank ustanowił w regulacjach wewnętrznych zasady ograniczania i identyfikacji konfliktu interesów dotyczące Członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również zasady wyłączenia danej osoby w przypadku zaistnienia konfliktu interesów.

Bank dba o relacje z Klientami prowadząc przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby Członków oraz Klientów. Polityka informacyjna Banku opiera się na ułatwianiu dostępu do informacji, jak również określa zasady i terminy udzielania odpowiedzi. Informacje w zakresie oferowanej usługi czy produktu są rzetelne i przekazywane w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy. Przekazy marketingowe w zakresie produktów i usług nie wprowadzają w błąd oraz cechują się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów.

Proces oferowania produktów jest realizowany przez odpowiednio przygotowane osoby, w sposób zapewniający rzetelność przekazywanych informacji oraz udzielenie zrozumiałych wyjaśnień. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb odbiorców. Bank opracował i udostępnił Klientom przejrzyste i jasne zasady rozpatrywania skarg i reklamacji, jak również prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji, podejmując jednocześnie działania zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie.

W Banku funkcjonuje system powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania zasad wprowadzonych na mocy przyjętej przez Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu Polityki Ładu Korporacyjnego i Wewnętrznego, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku, jak również zostały przekazane pozostałym organom Banku.

XIII. INFORMACJE UJAWNIANE NA PODSTAWIE ART. 111a USTAWY PRAWO BANKOWE

Na podstawie art. 111a ustawy Prawo bankowe Bank podaje w sprawozdaniu z działalności:

- 1) informacje o jego działalności, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy – nie dotyczy, Bank działa jedynie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada podmiotów zależnych,
- 2) informacje o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej – wskaźnik na dzień 30.06.2023 r. wynosi – 0,10 proc.,
- 3) informacje o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 – nie dotyczy, Bank nie działa w holdingu i nie zawarł takiej umowy.

XIV. ZAKOŃCZENIE

Pierwsze półrocze roku 2023 zamknęło się sumą bilansową w kwocie 408 601 093,03 zł oraz wynikiem finansowym – zyskiem brutto w wysokości 957 317,56 zł, zyskiem netto w wysokości 223 143,56 zł.

Dane sprawozdawcze na dzień 30.06.2023 r. zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości nie wymagają badania przez audytora.

ZARZĄD POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W POZNANIU

1. *Bartłomiej Przybyła* *Prezes Zarządu*

2. *Bartosz Grendzisz* *Wiceprezes Zarządu*

3. *Sebastian Maciaszczyk* *Członek Zarządu*

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Poznaniu
w okresie od 01.01.2023 roku do 30.06.2023 roku*

Polski Bank Spółdzielczy w Poznaniu

.....
(pieczęć firmowa)

Poznań, dnia 27 września 2023 roku